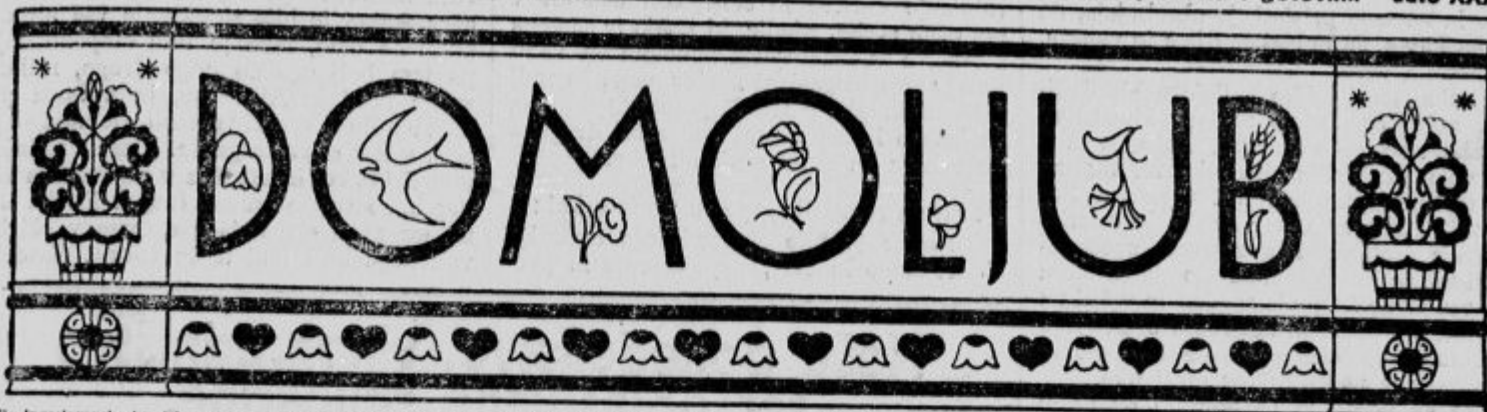

Glavni urednik: Slovenske knjižne zveze. — Cena 35 din za celo leto. — Za inostranstvo 60 din. — Posredniška številka 1 din. — V insertnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 din.

Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Spis in dopis naj se pošilja Uredništvu „Domoljuba“, naročnika, reklamacije in inserti pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva ulica štev. 6.

Da ne bo slepomišenja.

Strahopetno beže pred odgovornostjo!

Stojimo zapet v sredi volivnega boja. To pot so na vrsti volitve v tako zvane oblastne skupščine, ki naj bodo nekako slabo nadomestilo za nekdanje naše izredno pomembne deželne zbornice. Kadarkoli smo v volitvah, vsikdar so naši nasprotniki prav posebno marljivi in iznajdljivi, da bi postavili vse na glavo in dali vsaki stvari drugo ime in drug pomen, kakor ga sicer v javni zdravni, treznomiselnih ljudi ima.

Vsi bodo govorili o Slovenceh in Sloveniji, v Belgradu so nas s svojim glasovanjem za centralistično ustavo zatajili. Govore o samoupravah in o samoupravi ljudstva, a vzeli so ljudstvu vse pravice v šolstvu, okrnili so nam občine, vzeli zakonodajno oblast, ki jo je ljudstvo izvrševalo v svojih deželnih zborih.

Slepi in gluhi za pravice našega ljudstva so drli iz golega strankarskega koristoljublja v vlado in prevzeli s tem nase vso odgovornost za gospodarsko propadanje našega ljudstva, a sedaj v volivnem boju bodo strahopetno in nesramno odklanjali vsako odgovornost od sebe. Ničesar ne bodo hoteli biti krivi: ne ogromnih davkov, ne rabelega gospodarstva v državi, ne zanemarjanja naših krajev itd. itd. Če je tudi temeljno načelo, ki ga ves svet priznava, da nosijo v parlamentarnih državah vso odgovornost vlada in njena večina, naši domači slovenski strahopetci iz nasprotnih taborov bodo vse to tajili, izbegavali odgovornost in jo skušali naprtiti drugim.

Ušli pa ne bodo.

Take izkušnje imamo v vsakdanjih političnih bojih, take izkušnje imamo prav posebno v vsakem volivnem boju. Naše ljudstvo je pa po ogromni večini dovolj politično izvežbano in dovolj razsodno, zato zna pa tudi vsa ta pretvarjanja in potvarjanja naših političnih nasprotnikov bistro oceniti in presoditi. Zato so pa tudi vsi ogromni napori naših liberalcev in samostojnežev domalega pri vsakokratnih volitvah brezuspešni; ljudstvo jih vedno pošilja v ropotarnico za staro šaro. Trezno sodeč

človek hitro zna ločiti pristno blago od ponarejenega, poštenost od laži in hinavščine.

Tako je bilo dosedaj in prav nič ne dvomimo, da bo tako tudi za naprej. In tako je edino pravilno. Slovensko ljudstvo ne more izročiti svoje usode ljudem, ki se ne upajo pokazati svoje barve, ne stopiti s svojim pravim nepotvorjenim programom pred ljudstvo, in nimajo korajže prevzeti odgovornosti za svoja dejanja. Taki so najgrši, pa tudi najogabnejši.

Blagoslovljene, milosti polne božične praznike
želi vsem svojim naročnikom, bralcem in prijateljem
Domoljub.

Z mašnimi bukvicami v volitve!

Zelo značilno za te vrste ljudi je, da so pri nas v Sloveniji pri vsakih volitvah vsi izredno pobožni in za pravo vero vneti. Liberalci so za vero, Žerjavova »Domovina« je ob takih prilikah vsa v skrbah za vero, samostojneži so za vero navdušeni, »Kmetški list« ves gori za čistost vere in verskega življenja. Vsi, pa prav vsi so ob volitvah strahovito hudi proti izrabljanju vere, ki da s tem greši klerikalizem in klerikalci. Svoje prizadevanje skušajo potrditi celo s tem, da iščejo med duhovniškimi vrstami kandidate. Če kandidira duhovnik na listi Slovenske ljudske stranke, je to klerikalizem in zloraba vere, če bi se kateri izmed duhovnikov izpozabil, da bi pri njih kandidiral, bi bilo to pravilno in ne klerikalno. Od kod to? Zakaj to? Čemu to? Na to je treba zopet odkrito odgovoriti predvsem radi tega, ker skuša pri nas sedaj neposredno pred volitvami neka stranka vršiti resnično izrabo in zlorabo vere in Cerkve na najogabnejši način.

Ali more tat biti čuvar blagajne?

Jasno je, da ne more v parlamentarni državi, to je v državi, kjer je ljudstvo po svojih poslancih pritegnjeno k vladi in ljudstvo po svoji večini dejansko upravlja

BUDILKE F. ČUDEN
Prešernova ul. 1

državo, nobena politična stranka iti mimo Cerkve in mimo vseh onih velikih vprašanj, ki so v državnem življenju tako ozko zvezana s Cerkvijo in vero. Politične stranke se morajo odločiti ali za blagohotno ali sovražno stališče nasproti tem vprašanjem. Odločiti se morajo, da se mnoga vprašanja presoja pri zakonodaji s stališča vere ali brezverstva, odločiti se morajo nadalje ali za prijazno ali sovražno stališče nasproti Cerkvi in njenim pravicam.

Samo en zgled: Čisto drugače presoja šolske zakone prepričan katoliški človek, drugače versko brezbržen, zopet drugače pa Cerkvi in veri naravnost sovražen človek. To je tako jasno, da je o tem vsaka beseda odveč. In vendar odločujejo o tem in o vseh drugih takih vprašanjih politične stranke, vsaka seveda po tem, kakršno stališče zavzema po svojem programu do vere in Cerkve, kakršnega prepričanja je glede vere in nevere. Menda ni treba šele dokazovati, da tat ne more biti dober čuvar blagajne, še manj je treba dokazovati, da brezverec ne bo svojega političnega delovanja uravnaval po krščanskih načelih. Kdor nasprotno trdi, je pač bedak, ki mu ni pomagati in bi bilo tudi odveč karkoli dokazovati.

Kje je vir vsega sovraštva proti SLS?

Slovenska ljudska stranka ima v tem pogledu kakor tudi v vseh drugih ozirih jasno in odkrito stališče. Odkrito priznava, da je politična stranka, ne cerkvena in tudi ne verska stranka. Je politična stranka, ki pa ima za osnovo svojega programa in vsega svojega delovanja krščansko naziranje. Po tem presoja vse državno življenje, po tem odreja svoje jasno delo, po tem se odločuje tudi v posrednih vprašanjih, kjer je to potrebno in nujno. Ali ni to pravilno in edino pametno? Ali naj krščanski ljudje n. pr. urejajo šolstvo po zahtevah brezvercev, svobodomiselcev in framasonov? Taka zahteva bi bila predebela. In vendar zahtevajo to naši liberalci in tudi naši samostojneži. Ker pa na to in slične stvari SLS

noče in ne sme pristati, jo obrekujejo, da je klerikalna, da je hlapec Rima in papeža, da izrablja vero.

Zakaj torej toliko vpijejo o klerikalizmu, zakaj označujejo SLS za klerikalno stranko, za versko stranko? Zakaj jo tako sovražijo, psujejo in obrekujejo? Zakaj so si v tem edini, Žerjavovci, Puceljevci in Radičevci? Samo zato, ker možko in odkrito priznava proti vsem brezvercem, svobodomiselcem in liberalcem načelo, da se mora tudi vse javno življenje snovati in vršiti na osnovah krščanskega naziranja o življenju in svetu. To je edini greh SLS, to je glavni vir sovraštva nasprotnikov proti njej.

In ko hočejo ti nasprotniki od naših liberalcev do samostojnežev in radičevcev udariti v javnem življenju proti vplivu Cerkev in verskih načel v javnem življenju, se skrijejo vedno za steno, češ, da so le proti klerikalizmu ne pa proti Cerkv in verstvu. Vedno jim je pa Cerkev in vera klerikalizem. Katoliška nabožna društva so jim klerikalizem, Marijine kongregacije klerikalizem in klerikalna društva, zahteva po verski šoli klerikalizem, z eno besedo: Vsak pojav verskega življenja in hotenja v javnosti jim je klerikalizem. In ko jim to do očiglednosti jasno dokažeš, pa takoj slišiš njihov odgovor: Mi smo le proti klerikalizmu, nismo proti Cerkv in verstvu. To trobi Žerjav, to trobi Pucelj, to trobi Radič.

V tem poglavju pripovedujemo samo javno znane stvari.

Mi ugotavljamo sami sledeče: Skoraj vse vodivne osebe v naši slovenski žerjavovski stranki so očitni protikatoliški ljudje. To je dejstvo in o tem ni treba dalje govoriti. Za Cerkev in krščanstvo nimajo ti ljudje niti ene dobre besede. Ali hočete takim ljudem izročiti politiko krščanskega ljudstva. Če hočete dati volkovom ovco v varstvo, no potem naj gre ljudstvo za temi ljudmi. Večina tega ne bo storila.

In kaj naj rečemo o Radiču, ki je sedaj komandant tudi našim samostojnežem? Radič ne more strpeti, da ne bi zopet in zopet žilval gnojnice na duhovništvo. Ne mine skero noben Radičev shod, kjer se ne bi povdarjalo, da ne potrebuje ljudstvo nobenega popa za versko življenje. Rožni venec jim je neumestno blebetanje, verska društva, Mar. kongregacije in druge ustanove za pospeševanje verskega življenja so jim samo klerikalizem. Na vsej črti protikatoliški, proticerkveni duh. In če se gibljete med Radičevimi ljudmi, morete samo z žalostjo konstatirati, s kakim sovraštvom in besom se obračajo proti verskim in cerkvenim ustanovam.

In taki ljudje naj dajo garancijo, da bodo delali na to, da bodi tudi javno življenje v vsem svojem obsegu v skladu s krščanskim naziranjem?! Kdo bo tako priprost in maloumen, da bo to verjel?! Šarijo s klerikalizmom, da prikrivajo svoje prave namene. In ko povdarjajo v volivnem boju svoje verstvo, vršijo največje izrabljanje vere v politične namene, kakor so izrabljali krščanski pozdrav »Hvaljen Jezus in Marija« skozi več let na javnih političnih shodih v politične namene. In če se danes potegujejo, da bi kandidirali duhovnike na svojih listah, je to tudi samo politično iz-

rabljanje Cerkev in cerkvenih ustanov v politične svrhe. Ljudje, ki imajo iz samega sovraštva za katoliškega duhovnika v ustih sedaj samo blagoslani naslov »pop«, se radi volivnih kroglice poslužujejo tudi te zlorabe, da kažejo ljudstvu vsaj enega ali drugega duhovnika na firmi svoje stranke.

»Živela republika, vsemu svetu dika!«

Kakor je bilo slepomišenje agitacija »kmet samo kmetar, slepomišenje in pre-

vara vzklik: živela republika, vsemu svetu dika, kakor je bilo sleparenje vse njihovo politično delo, tako je tudi slepomišenje; pa tem bolj ogabno nego drugo, njihovo vpitje proti klerikalizmu, in njihova pridiga o njihovi verski vnetosti. Dejanja so jih prav v tem ozirom razgalila. Kjer se zadajajo udarci Cerkv in verstvu v dejanskem življenju, so vedno zraven tudi ti ljudje. Ker ne maramo slepomišenja, smo v očigled volivnega boja tudi to še enkrat obnovili.

Naše poljedelstvo, vinogradništvo ter oblastvene skupščine.

Naše slov. poljedelstvo se splošno ne more pohvaliti niti po posebno ugodni legi, še manj po globokosti in kakovosti orne zemlje. Vrh tega se tako raztresena posest in majhne parcele z večjimi stroji ne dajo obdelovati, delavnih moči pa radi bega v večja mesta pomanjkuje. K temu se tudi pridružujejo še za poljedelstvo prej neugodne kot ugodne podnebne razmere, zemlja pa je notorično silno izčrpana. Brez izdatnega gnojenja ni nič. Pridelki naši so kljub zadostni naprednosti našega kmetovalca in dobremu, umnemu obdelovanju — nezadostni, rentabilnost, izvzemši skoraj izključno le tu pa tam pri hmelju — pod ničlo.

Clovek bi dejal, da potemtako, ko smo v vseh oziirih kljub naši naprednosti z ozirom na rentabilnost poljedelstva daleč za našimi južnejšimi brati, bi torej dejal, da bi bilo potemtako najbolje poljedelstvo sploh opustiti in se vreči na kaj drugega. Da, to bi tudi res bilo najbolje, toda bistvo kmetijskega obrata takih korenitih operacij ne dovoljuje ali jih vsaj mahoma izvršiti ne dopušča. Pač pa se more polagoma poljedelstvo krčiti v kolikor to bistvo našega kmetijskega obrata dovoljuje in se more prehajati k intenzivnejši umni živinoreji in vsem z živinorejo zvezanim opravilom ter podjetjem. Naša dežela je živinorejska, naši kmetovalci so dobri živinorejci, travništvo in pašništvo dobro, živinoreja je zmogljiva še nadaljnega napredka in podviga uspeha ter haska. V nekih krajih bi bilo poleg uvažati tudi domačo obrt.

Skoraj doslovno vse kakor za poljedelstvo v splošnem, velja za vinogradništvo še v posebnem. Vina naša, dasi zaradi istotako že precej moderniziranega kletarenja precej dobra, a radi premalo solnca prelahka, bodo težko vzdrževala take cene, ki bi omogočale poleg konkurence z juža kako, magari majhno rentabilnato. Res je, da imamo pri nas vinograde ponajveč na taki zemlji, ki za druge kulture ne pride prav v poštev, se nam pa vendar vsiljuje misel, če ne bi bilo prav, da se veliko več goji sadjereja, ki je v naših razmerah prej zmogljiva dajati več dobička kot vinogradništvo.

V novi državi smo, v novih produkcijskih odnosno konkurenčnih razmerah. Ne delajmo vedno po enem kopitu! Oglejmo se kaj in kako bi bilo ukreniti, da bo za nas boljše, katere panoge v našo korist bolj unapredovati, ko v pogledu na-

prednosti in umnega gospodarjenja v vsakem pogledu prednjačimo pred južnejšimi našimi brati.

Oblastvena skupščina bo imela v vseh teh vprašanjih in v skrbi za premovalvo ter industrijalizacijo kmetijstva in pospeševanju splošnega blagostanja ogromno, pa hvaležno delo.

SLS, ki je pred vojno izvršila tako ogromno gospodarsko delo v delokrogu bivšega deželne odbora kranjskega, se bo v novih deželnih zborih zopet z vso vnašo lotila gospodarskega dela s posebnim ozirom na današnje v marsičem tako izpremenjene gospodarske razmere, kolikor ji bo to seveda dopuščala centralistična ustava. Ta namreč daje novim deželnim zborom neprimerno manj moči in pravic, kot so jih imeli stari deželni zbori. Vendar nam vprav SLS, katere edina izmed vseh strank v belgrajski narodni skupščini ima jasno izdelan gospodarski program in tudi vedno najodločneje in na prvem mestu zastopa gospodarsko stališče Slovenije, daje popolno jamstvo, da bo res z vso vnašo šla na naša pereča gospodarska vprašanja.

Prospeh mlekarstva in oblastvene skupščine.

Ne samo eno, ampak cela množica vprašanj je, katerih v svrhu povzdige blagostanja na deželi se v zadnjem času takorekoč še ni nihče iz merodajnih krogov dotaknil. Vendar z rzaiskavanji teh vprašanj ni več odlašati in so razmere že davno silile v to. Sedaj, ko bomo izvolili svojo oblastno skupščino, bo naloga SLS, da spravi stvari v tek.

Eno najvažnejših takih vprašanj je v naši pretežno živinorejski deželi res dobro vnovčevanje mleka in mlekarških proizvodov. To vprašanje pa je zopet tako v tesni zvezi z živinorejo, da se bo moralo reševati oboje obenem, čeprav mi danes zaradi preglednosti obravnavamo le eno od obeh.

Cene mleku so, samoobsebi umevno, najvišje v okolici mest. Teda kolikor bolj se oddaljujemo od večjih mest, tem neugodnejše je vnovčevanje mleka. Deloma zanj takorekoč niti ni primernih odjemalcev in se mleko prepogosto uprablja kot dodatek k prašičji krmi, za kar je, izvzemši neke slučaje, pač predrago, v precejšnji meri pa se redno uporablja predelano za

zabelo, za kar je tudi predrago. Četudi je taka zabela pridelana doma, vendar predstavlja gotovo vrednost in ceno. Ta cena je vsaj dva do dva in polkratno večja od svinjske masti in beljenje izključno ali pa vsaj v pretežnem delu zabelo, pridelano iz mleka, je nepotrebna potrata. Z njo na trg, za zabelo pa uporabljajmo svinjsko mast!

Z ustanavljanjem novih mlekarin in z dobro organiziranim sistemom zbiranja, transporta in vnovčevanja mleka ter mlečnih izdelkov bodo izginile one grozne razlike v doseženih cenah, kakor jih vidimo še danes in ki znašajo celo do 50 odstotkov. Mlečni trg bo primakniti slehernemu pridelovavcu takorekoč skraj pred hlev.

Da je to mogoče doseči, je jasno. In ko se SLS v oblastni skupščini za to zavzame, ko za tako delo določi sposobne, vztrajne ljudi in uporabi primerna sredstva, bo storjen prvi korak k uresnitvi ugodnega vnovčevanja.

Kaj pišejo nasprotniki.

Brezpredmetna zahteva gospoda Radiča. S. Radič menda privošči tudi Slovencem sodelovanje v vladi, zahteva pa, da vstopijo vanjo kot Slovenci, ne kot — klerikalci. — Čuden je ta g. Radič. Menda vendar ni pozabil, da v Sloveniji ne izbira državnih poslancev rimska kurija, temveč zavedno in verno slovensko ljudstvo.

Zadnja »Domovina« pravi, da niso klerikalci pred vojno v deželnem zboru nič koristnega naredili. Liberalci, da so zbirali počasi denarne fondе, klerikalci pa so jih porabili za ceste, električne naprave in za druge gospodarske načrte. I, kako pa! Klerikalci so res »neumnost naredili«, da so popravljali ceste in sploh pomagali kmetškemu ljudstvu. Ceste naj bi bili pustili razdrapane, da bi se narodno edinstvo kazalo tudi na kolovozih, »fondе« pa naj bi pri prvi priliki vložili na »visoke« obresti pri pokojni »Slavenski banki. — Zdravo!

Vsak zaveden Sokol in vsaka zavedna Sokolica rada bereta »Domovino«, pravi o sebi v nekem dopisu ta žerjavovski list. Da, »Domovina« je v resnici sokolska hra-

na, a poštenega in vernega človeka po takim čitvu prej ali slej — glava boli.

Narodna seljačka zajednica. Kakor poroča neki belgrajski list, namerava gosp. Radič ustanoviti, seveda pod svojim vodstvom, iz raznih strank nekako državno seljačko stranko, ki bi štela okrog 70 poslancev. — Sama na sebi ne tako napačna misel, — vendar celo »Narodni dnevnik«, ki je g. Puelju zelo naklonjen, dvomi, da bi se posrečilo, ker namreč g. Radič preveč govori in premalo molči. Tudi mi trdimo, da iz te moke ne bo kruha, ker je več kot gotovo, da je »Narodna seljačka zajednica« čisto običajen Radičev — volilni manever.

Resnično važne volitve. Zadnji »Kmetški list« ima prav, ko poroča, da so predstoječe volitve v oblastne skupščine velike važnosti. Ne samo za število mandatov, kojih veliko večino itak vsi priznavajo SLS, temveč tudi za število oddanih glasov za posamezne stranke bo šlo. Oblastne volitve bodo prav za prav plebiscit (ljudsko štetje) za slovensko zakonodajalno avtonomijo. Naj zve ves svet, da Slovenci od svojega slovenskega, gospodarskega programa ne odstopimo za nobeno ceno najmanj pa za kake centralistične drobtine. Ker zahteva zakonodajalna avtonomija edino Slovenska ljudska stranka, bodo glasovali z njo topot vsi zavedni gospodarsko čuteči Slovenci. — Kdor bo glasoval proti SLS ali pa ostal doma, bo s tem izjavil, da je zadovoljen s sedanjimi razmerami in, da je za par drago plačanih drobtin raje suženj centralizma, kakor samostojen gospodar na gospodarskosamostojni slovenski zemlji.

Samostojneži in vera. Glasilo slovenskih radičevcev zatrjuje venomer, da njih stranka ni protiverska in da nima tudi takega programa. Toda mrtva črka je eno, dejanja samostojnežev in njih zaveznikov pa pričajo drugo. Odveč bi bilo naštevati, kaj vse se je govorilo o veri in duhovščini po raznih shodih g. Radiča. In kdo hoče zapreti usta duhovščini s »kancelparagrafi«, kdo odpravlja verouk na kmetijski šoli itd. — Sicer pa zavednemu katoličanu, duhovniku in lajku ne more zadostovati, da kaka stranka po pisanem progra-

mu iz znanih vzrokov »veri ne nasprotuje« in po nekaterih shodih »vero spoštuje«, obenem pa poizkuša rušiti drugo, na krščanskem temelju slonečo, katoliške ideale odločno podpirajočo in za nje se borečo politično organizacijo. Zagrabite stvar od katerega kraja hočete, če ste odkritosrčni in dosledni, morate priznati, da je mesto pravemu katoličanu, po vesti in pameti, le pri oni politični stranki, v koje programu in dejanju se jasno zrcali, tudi po postavkah vere in Cerkve zahtevana borbenost za zmago katoliških načel v javnem življenju. Povedali smo.

Slovenske povodnji in centralizem.

Pred tednom se je oglasil poslanec gospod Brodar v ministrstvu javnih del pri g. Parunoviču, načelniku računovodskega oddelka, ter ga vprašal, kako da se država prav nič ne zmeni, da bi popravila porušene državne ceste v Sloveniji, osobito še v Kokriški dolini, kjer je od naše strani celo dostava živeža nemogoča ter so jo prisiljeni dobivati iz Avstrije. Načelnik je odgovoril poslancu, da je ministrstvo dalo gradbenemu ravnateljstvu v Ljubljani, kolikor je pač zahtevalo, 850.000 Din. Poslanec g. Brodar: »To mi je znano gospod načelnik, da ste dali 850.000 Din, a to je bilo samo za prvo poplavo, v glavnem za most v Medvodah. Koliko pa se je dalo za drugo in tretjo poplavo, ki je samo v Kokriški dolini napravila do 3.000.000 Din škode na državni cesti, kakor mi je izjavil g. ravnatelj gradbenega ravnateljstva v Ljubljani?« »O tem,« pravi gospod načelnik, »mi ni nič znanega. Kar je zahtevalo gradbeno ravnateljstvo v Ljubljani, to smo mu tudi dali. Več pa ni zahtevalo, kakor 850.000 dinarjev.« G. Brodar: »To je nemogoče g. načelnik. Pred par dnevi sem se v Ljubljani razgovarjal z g. ravnateljem, ki mi je tožil, da, zelo tožil, da so poslali natančno pojasnila o napravljeni škodi na državnih cestah in mostovih ministrstvu, a vse zaman, kljub par brzojavkam ne dobi niti odgovora. Ljudje iz prizadetih krajev prihajajo vsak dan na gradbeno ravnateljstvo ter zahtevajo, da se napravi vsaj zasilna zveza, a ravnateljstvo je brez vsakih sredstev.«

Načelnik je še nadalje trdil, da mu o škodi v Kokriški dolini ni ničesar znanega in da gradbeno ravnateljstvo ni zahtevalo več, kolikor se je dalo. Nato je poslanec g. Brodar zahteval, da se mu predložijo vsa poročila gradbenega ravnateljstva v Ljubljani o napravljeni škodi po povodnji v letošnjem letu. Po enournem iskanju so dobili dotična poročila, med katerimi se je nahajalo tudi natančno poročilo o škodi 3.000.000 Din ter tudi dve brzojavki, v katerih se prosi nujnega kredita za popravilo cest. Poslanec g. Brodar je predložil listine načelniku in ga vprašal: »Kako pa se tu uraduje?« Vse listine so bile namreč pod eno številko, od prve, druge in tretje poplave.) Načelnik: »Mislim sem, da se nanaša i drugo i tretje poročilo od strani ravnateljstva o poplavi na prvo in da zahteva ravnateljstvo za vse skupaj 850.000 Din. Saj res, tu je poročilo, da je v Kokriški dolini 3.000.000 Din škode, a gradbeno ravnateljstvo nič ne omenja, koliko potrebuje za zasilna dela.« Nato je poslanec g. Brodar zahteval, da načelnik takoj napravi

Namakaj z »ŽENSKO HVALO«,
izpiraj s SCHICHTOVIM MILOM.

NOVIČAR

d Pismo iz Francije. Dolgo sem se pripravljaj, dragi Domoljub, da ti napišem par vrstic in novic iz tega kraja. Veliko Slovencev nas je šlo zadnja leta za delom na Francosko. Večina se nas nahaja v pokrajini Pas de Calais ob belgijski meji in ob Atlantskem morju. V Pas de Calais je največ rudnikov in tovarov, samo ena družba ima preko dvajset rudnikov. Slovenci delamo menda vsi pod zemljo, kjer se še največ zasluži. Kurjava je zastoj, stanovanje pa stane 13 frankov mesečno. Živi se še precej udobno, seveda tako ne kot prva leta, ko smo prišli sem. Takrat je bilo vse za polovico ceneje, kot je danes. Pa tudi zdaj, ko se je frank nekaj popravil, so začele cene blagu in živilom padati. Veliko Slovencev je šlo od tu v Belgijo in na Nizozemsko. Pravijo, da se tam lažje zasluži. Semkaj bo zopet prišel en transport iz Jugoslavije; je že vse pripravljeno zanje, stanovanja in postelje. Sedaj imamo v Lensu sv. misijon, traja od 7. do 24. decembra. Opravlja se že v novi cerkvi, ki je bila dograjena zadnje mesece. Zakaj stara cerkev in kakor vse mesto Lens je ostalo od vojne samo kup razvalin. Novo mesto bo pa vse večje in lepše. Tudi vsa okolica se zida na novo. Med Lensom in Arrasom je tekla vojna vihra. Še sedaj leži vse polno granat po okolici. V Salominu je pokopanih čez deset tisoč nemških vojakov, pri Arrasu jih pa leži na sto tisoče. Francozi imajo svoje vojno pokopališče na Loreti, dve uri od Lensa, kjer jih leži skupno na enem prostoru neizmerna množica. Kar prenesejo oči, je samo grob in križ. Pokopališče je na visoki planoti, tako da se vidi daleč na okrog. — Rudarsko zavetnico sv. Barbaro smo kakor povsod tudi mi praznovali. Ta dan se nič ne dela pod zemljo, največ se je pa ta dan mazalo grlo s konjakom in vinom, tako da jih je bilo veliko v rožicah. Te dni imajo francoski fantje nabor, vse je v vencih in zastavah; vse nori, staro in mlado. Ko gre fant na nabor, gre menda vse z njim, oče, mati in še kak stric. Fant je prav tak kot pustna šema. Ima na sebi trakov in pisanege papirja, klobuk pa v pušclih, da se mu komaj glava vidi. Hodijo po mestu gor in dol ter vpijejo kot jesiharji. Zares, lepo se to ujema: v cerkvi tihi sv. misijon, okrog cerkve pa norenje in vpitje. Božične praznike tudi Francozi lepo praznujejo. Že se-

predlog na ministra, da da potrebna sredstva za popravilo državnih cest v Sloveniji, kar je načelnik tudi obljubil.

Čez par dni se je poslanec g. Brodar zopet oglašil pri načelniku, da bi se informiral, kaj se je v tem oziru ukrenilo. Načelnik je pokazal poslancu, da ima predlog za 500.000 Din že izdelan, a da minister noče podpisati, ker je kriza. G. Brodar je odločno zahteval, ker je to nujna zadeva, da načelnik predloži predlog ministru v podpis ter da gradbenemu ravnateljstvu v Ljubljani čimprej denar nakaže, da more isto nadaljevati že započeta dela.

To je centralizem vidovdanske ustave, za katero sta glavovala Žerjav in Pucelj.

daj se dobe po trgovinah vsakovrstne lepe reči, za jaslice ali drevesca. Mi bomo pa v mislih in v duhu le okrog domačih v domovini. Ker gotovo bo vsakemu prišlo na misel, kako veselje smo imeli nekdanj, ko smo strigli pastirčke in stavili jaslice, potem pa hiteli k prelepi polnočnici. — Pozdravljamo in želimo vsem čitateljem in čitateljicam Domoljuba vesele božične praznike in naprej srečno in veselo novo leto! — V. Urbanja.

d Begunci iz Italije prihajajo v vedno večjem številu na Sušak. So to namreč pristaši nefašistovskih strank, ki zapuščajo Italijo iz strahu pred policijsko konfinacijo, ki sloni na določilih zakona o zaščiti države. Begunci se prijavljajo pri našem obmejnem komisariatu.

d Brošurice protialkoholne vsebine razpošilja za izredno nizko ceno »Sveta vojska« v Ljubljani, Poljanski nasip 10. Naročite, dokler traja stara zaloga; novi izdaja bo mnogo dražja!

d Za poplavljenec. Okrajna branilnica in posojilnica v Škofji Loki je darovala za poplavljenec v škefjeloškem okraju znesek 20.000 Din in sicer 13.000 Din se je razdelilo v gotovini, 7000 Din se je pa odpisalo na račun obresti od posojil.

d Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani opozarja delodajalce mesta Ljubljane in okolice, da bo uvedel v svrhu razbremenitve sodnih, oziroma političnih oblasti na podlagi § 42 zakona o zavarovanju delavcev prisilno izterjavo zapadlih zavarovalnih prispevkov po lastnih izvršilnih organih, ki se bodo izkazali s posebno legitimacijo urada.

d Mlekarsko društvo za Slovenijo. Na vprašanja, kdaj se ustanovi Mlekarsko društvo za Slovenijo, sporočamo, da se društvo ustanovi, ko bodo izdelana vsestransko odgovarjajoča pravila. Pravila študira za to določen odbor.

d Dr. Zerjavova »Domovina« se zopet ponuja po vernih slovenskih hišah. Vse še vemo, kaj je pisala »Domovina« o sv. Trojici, o angelih, o sv. Frančišku, kaj piše o Cerkvi, papežu, škofih in duhovnikih. Vsi vemo, da je ljubljanski škof kot naš največji dušni pastir najodločneje nastopil proti »Domovini« radi njenega pisanja in svoje vernike svaril pred njo. Kdor hoče biti v resnici veren katoličan, ve, kaj je njegova dolžnost, ko pride »Domovina« v hišo.

d Slovenski fantje, ki se sedaj nahajajo v Kolenmajni v Kanadi voščijo vesele praznike in srečno novo leto osem bralcem Domoljuba, zlasti vsem slov. fantom in dekletom. Ivan Kump, Stranska vas, Mat. Bahov, Dragovanja vas, Edvard Potočnik, Gradac, Leop. Lovšin, Goričavas, Karol Boje, Prigorica, Franc Zobec, Dolenja vas, Anton Perušič, V. Lahinja, Jož. Vranešič, Podlog, Mat. Butala, Grič, Jan. Bahor, Dragovanja vas.

d Kako Italija skrbi za poplavljenec kraje. Na seji ministrskega sveta v Rimu

so bili storjeni sklepi, da se pomore krajem, ki so trpeli vsled hudih nalivov in povodnji to jesen. Dovoljevale se bodo podpore v najvišjem znesku 50 odstotkov dograne škode za obnovo in popravilo kmetijskih poslopij, ki so bila od povodnji uničena in poškodovana. Občinske ceste v idrijski, soški in vipavski dolini, v kolikor so njihove poprave neobhodno in nujno potrebne, bodo popravljene na stroške države. Največja podpora, ki bo podeljena občinam in cestnim odborom zgoraj omenjenih občin za cestne poprave, se bo zvišala na 80 odstotkov škode.

d Novci po 25 par bodo kmalu prišli v promet. Novci po 25 par, kateri zlasti tistim pridejo prav, ki računajo še v kronah, se bodo polagoma popolnoma potegnili iz prometa, ker je prav, da se ljudje odvadijo računati v kronah.

d Dosledno proti veri. Kaj misli g. Radić o veri in katoliški cerkvi, nam je popolnoma znano, saj težko izpusti priliko, da ne bi tega iz vsega srca povedal. Sedaj, preden je šel v Belgrad glihat za vlado, je zopet podal časnikarjem izjavo, ki je z vso grobostjo obrnjena proti katoliški cerkvi. Litvatski katoličani mu v svojih časopisih dobro odgovarjajo. Kako morejo verni Slovenci biti pristaši čisto framsonske radičevske stranke, nam je neumevno. — Pa preberi še naslednjo notico.

d Pucelj in veronauk. Kmetijsko ministrstvo je avgusta meseca 1926 izdalo odlok, da se verouk na kmetijskih šolah ne sme več poučevati. Na mariborski kmetijski šoli pa se je kljub temu še poučeval verouk. Pa je došel 8. decembra ukaz, da se mora ukiniti. — Kmetijski minister je g. Pucelj — vsaj danes še, ko to pišemo. — Naši samostojneži pa pravijo, da so za vero. Sedaj pa gotovo še preberi uvodni članek: Da ne bo slepomišljenja, pa boš čisto na jasnem.

d Protialkoholna predavanja s skiptičnimi slikami prireja na željo društev »Sveta vojska« v Ljubljani. Predavatelj gre povsod, tudi v najbolj oddaljene hribovske vasi! Društva, ki se za taka predavanja zanimajo, naj se javijo z dopisnico na goraji naslov!

d Požar. Dne 17. t. m. se je neznan požigalec zaletel v Zgornjo Dobrovo pri Kropi. Pogorela je Keširjeva hiša do tal, ker gasilci niso imeli vode na razpolago. Listek je naznanil Dobravi, da bo gorela že 3. decembra. Po gorenjskih vaseh hodijo sumljivi tuji, ki se baje ozirajo po zavarovalnih tablicah. Pogorelci so zavarovani pri raznih zavodih. Orožništvo bo vsakega sumljivega tuja prijel.

d Požigalska tolpa na Gorenjskem še vedno nadaljuje svoje satansko delo. Vrh tega pa pošiljajo ozir. puščajo pisma, kjer žugajo z nadaljnjimi požigi. V zadnjem času je zopet gorelo na Jesenicah, v Koritnem pri Bledu, v Senčurju (kjer je pogorelo znanemu Kuraltu, nekdanjemu voditelju kmetске samostojne stranke skoro vse), v Predosljah, v Št. Vidu dve noči po vrsti. Oblast bi prav naredila, ko bi začela zasledovanje po nekem načrtu in sicer z detektivi. — Ti požigi so dokaz skrajne podivjanosti in brezvestnosti nekaterih propalih ljudi. Saj ni čuda. Liberalno ča-

sopisje stori vse, da ljudem zamrzi vero, ki je največkrat edini jez, da človek popolnoma ne propade.

p Katoliški blok. V Zagrebu je postavila Hrvatska ljudska stranka s kršćanskimi socialisti skupno kandidatno listo pod imenom Hrvatski katoliški blok.

d Mest pri tencu je toliko popravljen, da morejo čezenj voziti vsa vozila razen tovornih avtomobilov — seveda počasi.

d Penovno prosimo zaupnike, ki so prejeli koledar Jugoslovanske kmetijske zveze v razprodajo, naj ga hitro razpečajo in takoj naračajo po položnici tozadevno vzeto. Kdor koledarja ni razpečal in ga ne more takoj razpečati, naj ga nam brž vrne. Kdor odlašaja, nam napravi škodo, ker je po novem letu koledar težje prodati. Mi želimo novim narcčnikom takoj potrebi. Kdor želi koledar še narcčiti, naj tudi takoj piše depisnico na naslov: Jugoslovanska kmetijska zveza, Jugoslovanska tiskarna, Ljubljana. Cena koledarja je 10 Din.

d Pozno cvetje. Alojzij Colob, naš naročnik, nam je prinesel šopek cvetja rdečih jagod, ki jih je nabral na Trški gori.

d Pismo iz Kanade. Mi vsi spodaj podpisani se nahajamo v Timmins Canadi. Razmere so sledeče. Nahajamo se na raznih delih. Večina nas je zaposlenih v zlatem rudniku. Nôčaj naših rojakov je tudi zaposlenih v gozdih in po železniških tirih. Kar se tiče zaslužka, je vsak s svojim primerno zadovoljen. Zadnji čas smo si tudi ustanovili slovensko podporno društvo. Mi tukaj v Timmins smo vsi zadovoljni s Kanado. Bližajo se božični prazniki, ko se spominjamo vsak svojih svojcev, očetov, mater, žena, otrok, bratov in sester. Voščimo in želimo jim zadovoljne božične praznike in srečno novo leto. Frank Sušteršič, Karl Koprivec, Peter Komanič, Peter Šterk, Peter Smuk, Jurij Šterk, Matija Čop, Peter Koce.

d Težka rešitev gotove smrti. Ob zadnji večji poplavi Drave, ki je nosila s seboj veliko leca, so se spustili trije možje od Sv. Janeza les lovit. Pri tem delu pa jih je valovje zaneslo v sredo Drave, v valovje na mestu regulacijskega zidu, ob katerem raste tudi razno grmičevje in drevje. Ko so valovi čoln pod njimi pogoltnili, so vsi trije možje v skoku planili na zid in se obdržali na vejevju. Začeli so klicati na pomoč, najbližja vas je od brega oddaljena 1 km. Nesreča se je zgodila dopoldne, a do večera še ni bilo nobene rešitve. Ker jih zvečer ni bilo domov, so se domačini začeli bati, da se je zgodila nesreča. Iskali so po vasi pogumnih mož in fantov, da bi šli reševati ponesrečence. Končno so se odločili možje in odšli pod vodstvom neustrašenega veslača, posestnika Frica iz Starš, na rešilno delo v temno noč. Ponesrečenci niso več klicali na pomoč in se niso več odzvali klicanju rešiteljev. Le srečnemu slučaju je pripisati, da so prišli rešitelji s čolnom v bližino 50 m in so zaslišali obupajoče vzdih. Z največjo previdnostjo se je končno posrečilo spraviti jih v čoln in se po trudapolnem delu, ki je skoro zahtevalo življenje vseh, vrnili na breg.

d Žrtev dela. Na Dobrni v Trbovljah se je v četrtek popoldne zopet pripetila smrtna nesreča, katere žrtev je postal de-

lavec pri vzpenjači I. Pilnauer, star okrog 50 let. Vzpenjača, kateri so priklopljeni 4 polni in 4 prazni vozički za prevoz, vodi skozi kratek predor na drugo etažo. Nesreča se je zgodila, ker sta se na vrhu odtrgala dva prazna vozička od ostalih dveh. Pridrvela sta z vso močjo v nižino, kjer je bil zaposlen Pilnauer. Ta se je sicer še pravočasno umaknil na stran, toda padajoča vozička, ki sta padla iz tira, sta se zadela ravno ob steber, do katerega se je ponesrečeneec umaknil. Delavci so vsega razbitega potegnili izpod razvalin.

d Požar. Dne 14. decembra ponoči je začelo goreti v šupi Simona Janša, po domače pri Foju na Koritnem. Pogorele so tri hiše z gospodarskim poslopjem vred. Letos je v ribenški župniji to že šesti požar.

d Tolpe gladnih volkov v Hercegovini. V Dobrem Dolu v Hercegovini je napadla te dni tolpa gladnih volkov stajo nekega seljaka. Ker ljudje nimajo pušk, so se zaprli v hiše in čakali, da so se volkovi nadržli in odšli. Volkovi so raztrgali samo enemu kmetu 19 ovac. O sličnih slučajih poročajo tudi iz drugih krajev v Hercegovini.

d Žrtev zime. Fr. Gosenar iz Kiše nad Cerovim logom v šentjernejskem okraju je šel preteklo sredo v družbi z Nackom Jočkom po opravkih čez Gerjance. Težavna pot po globokem snegu ga je tako utrudila, da ni mogel več naprej. Kljub temu, da je njegov tovariš šel takoj iskat pomoči nazaj v dolino, so ga našli šele tretji dan — seveda zamrznega.

d Abstinente! Abstinentinje! Če še niste organizirani in organizirane, javite se z dopisnico »Sveti vojski« v Ljubljani!

d Predrzen tat je v vili g. Jos. Knafliča v Gor. Gamelnah odnesel lovsko opremo in druge malenkosti v vrednosti 15.000 dinarjev.

d Poklicni vlamilec France Klemen, ki je pred kratkim došel iz Italije, je začel s svojim poklicem zopet v ljubljanski okolici. Vlomil je v vilo g. Knafliča v Gamelnah in pri Lenarčiču na Logu, o čemer poročamo na drugem mestu, dalje v Kozarjih pri Andreju Dolinarju in Tereziji Vrhovec, kjer so ga orožniki brezuspešno zasledovali. Šel je nato v Vnanje Gorice, kjer sta dva kmetiška fanta ob 1 zjutraj opazila Klemena, da je skočil skozi okno v hišo trgovca Erbežnika. Ko sta fanta začela klicati gospodarja, je Klemen hitro vzel 600 Din ter pobegnil. Nato je še isto noč odprl vrata gostilne Andreja Dolinarja v Notranjih Goricah, kjer se je najedel in vzel 500 Din. Potem je šel še v gostilno Ivana Mraka, kjer pa je bil po pastirju in psu prepečen. Orožniki, možje in fantje so ga zasledovali, a je vlomilec čisto izginil. Še isti večer — v nedeljo se je pojavil zopet v Logu pri Brezovici, kjer pa so ga zapazili. Bežal je proti Vrhniku. Al. Toni in Ivan Lenarčič pa za njim na kolesih. Pri Stari Šrangi pred Vrhniko sta ga dohitela. Mož je zavil v travnik, Toni pa ga je dohitel, ga vrgel na tla in razvil se je hud boj, v katerem je Toniju pomagal tudi Lenarčič. Prihiteli so tudi ljudje ter vlomilca zvezali. Nato so došli orožniki. Klemen je sedaj na varnem, ljudje pa tudi.

d Poneverbe. Franc Jarh, načelnik materialnega skladišča drž. železnice v

Mariboru je upravljal to službo že od prevrata sem. Živel je razkošno. Stvar je sedaj toliko zasmrdela žel. upravi, da ga je dala skriv. j strogo nadzirati in končno so prišli nenadoma revizorji. Ugotovili so, da manjka 620.000 Din samo pri prvem pregledu. Jarha so zaprli. Jarh je ustanovitelj mariborske narodno socialistične stranke, ki je sedaj v službi Žerjavove stranke.

d Tatu v orglah je odkril 15. t. m. zvečer v župni cerkvi na Trati v Poljanski dolini domači g. župnik. Mož je imel pri sebi vlomilsko orodje. Tatu so orožniki takoj zaprli.

d Strašen uboj. V Subotici je ubila Tonka Kubička svojega moža. Orožništvo je izpovedala, da je bilo zanj 27 let zakona samo trpljenje. Mož je bil pijanec in jo je pretepal. Zapravljal je premoženje v družbi malovrednih žensk. Ko se je poslednjikrat vrnil domov, je sunil v zid najmlajšo hčerko in pretepel ostale otroke. Lotiti se je hotel tudi nje. Ona pa je zgrabila neko topo orodje in ga potolkla do smrti.

d Napad na vlak. Nenavadna nesreča je doletela prvi osebni vlak, ki je odpeljal iz Zagreba po zadnjih snežnih zametih proti Splitu. Vlak je moral na nekaterih mestih voziti zelo počasi. To priliko so skušali izrabiti doslej še neznani zločinci. V bližini postaje Jasenice so z nekega hriba zvalili na vlak dve veliki skali. Strojvodja je k sreči še pravočasno zapazil nevarnost ter je povečal bržino vlaka. Vsled tega skali nista dosegli proge pred lokomotivo, marveč sta z vso silo zadeli v vagon II. razreda. Udarce je bil tako silen, da so se zlomila vagonška vrata ter hudo poškodovala vagonška stena. To pa je imelo za posledico, da sta se obe skali odbili ter padli na tla poleg proge. Zločinci so očitno skušali na ta način ustaviti vlak, da bi lahko izropali potnike. Vlak je brez nadaljnjih težkoč privozil do postaje, kjer so morali poškodovani vagon izločiti. O napadu obveščeno orožništvo je takoj uvedlo zasledovanje zločincev, katerim pa je uspelo, da so kljub visokemu snegu izginili neznano kam.

d Razbojnik v Slavoniji. Po Slavoniji ropa in krade že dalje časa tolpa razbojnikov, ki ji načeluje baje edini do sedaj preostali član Čarugine tolpe, Prpič mali. Roparji so maskirani, skrivajo se v neprehodnih slavonskih gozdovih.

d Davek na samec uvede z novim letom Italija. Povprečno bo plačal vsak samec na leto po 35 lir. Ker je vseh samecev okrog enega milijona, bo to lepa vsota, ki se bo porabila za zaščito otrok in materinstva. Od davka bodo izvzeti samci, ki se vsled poklica ali slaboumnosti ne smejo poročiti.

d Pujskom nagobčnik. Nemški državni zbor je izglasoval postavbo, da se bo preganjalo po vsej državi nesramen in pohujšljiv tisk. Ustanovljeni bodo posebni uradi, ki bodo tisk v ti reči nadzirali. Proti postavi so cvlili judje in grmeli socialisti, oboji se namreč dobro počutijo, če ljudstvo pada v nenravnost; judje dobe denar, socialisti pa strankarske pristaše. Pri nas bi ob taki postavi cvlili liberalci, ki izdajajo in ponujajo svoje umazane časopise in še bolj

grde knjige z glavnim namenom ljudstvo potegniti v blato.

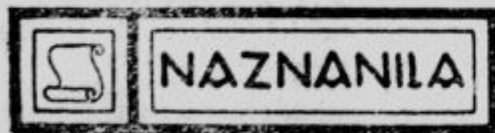
d Parni stroj in parna turbina. Sestavil ing. Gvidon Gulič. Tisk in založba Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani, 1927. Knjiga obravnava iz praktičnega stališča parni stroj in parno turbino ter je v prvi vrsti namenjena številnim strojnikom in strojniškim pripravnikom. Prvi najdejo v njej vse podrobno za izpolnitev svojega znanja, drugi pa najboljšo pripravo za strojniški izpit. Tekst izpopolnjuje nad 150 slik, ki olajšajo poglobitev v snov. Nepotrebno je poudarjati, da bo priključen slovarček mnogo pripomogel k izpolnitvi tehničnega izrazoslovja. Knjiga velja vezana v celo platno Din 80. — Na razpolago je tudi še knjiga istega pisatelja »Parni kotel«. Učna knjiga za kurjače, posestnike parnih kotlov in delovodje. Tudi ta knjiga je ilustrirana in velja vezana Din 30.

d M. P. (Ime vasi docela nečitljivo.) Drugič prosimo neznana imena zelo razločno pisati in s črnilom.

Naznanjamo, da se zopet vrši letos velika božična prodaja v vseh oddelkih in prostorih veletrgovine R. Stermecki, Celje, po globoko znižanih cenah.

★ Lastniki blokov št. 3, 12 D, 16 R, 24 B, 50 F in 44 E z dne 7. decembra, 52 C, 11 A, 1 B, 39 D, in 23 C z dne 10. decembra, 12 A, 44 B, 50 F, 36 C in 3 D z dne 11. decembra, 50 D, 7 C, 12 F in 42 E z dne 13. decembra, 20 B, 33 A, 4 E, 47 C in 19 E z dne 16. decembra ter 48 C, 15 B, 10 A, 4 D, 27 E, 32 F in 41 N z dne 18. decembra, naj se izvolijo oglašiti v naši detajlni prodaji na Dunajski cesti 23 dvorišče, kjer se jim izroče hagrađe. Tudi prosimo, naj se zglašijo tisti šest lastnikov blokov iz prejšnjega seznama, ki nagrad še niso dvignili. Obenem si dovoljujemo vljudo opozoriti, da nadaljujemo s reklamnimi prodajami za Božič. — Carl Pollak, d. d., tvornica usnja in usnjatih izdelkov, detajlna prodaja: Ljubljana, Dunajska cesta 23, dvorišče. 8655

★ Darilo za Božič in Novo leto je edino najboljši pletilni stroj patent »Ideal«, ki nudi vsakomur dobre dohodke in trajno eksistenco. Zaloga in popolni pouk nudi Fran Kos, Ljubljana, Zidovska ulica. 8651

NAZNANILA

n Sodražica. Orlovski odsek v Sodražici vprižori na Stefan dan 26. decembra ob 3 popoldne v društveni dvorani ljudsko igro »Revček Andrejek«. Prijatelji, vsi iskreno vabljeni!

n Ljudski oder v Ljubljani vprižori v nedeljo 26. t. m. ob 3. uri popoldne krasno žaloigro »Ljubezni in morja valovi«. Predstava je bila dolejša že trikrat razprodana in je dosegla velikanski uspeh. Opozorjamo na to predstavo tudi zunanje obiskovalce, ker se konča že do pol 6. ure zvečer.

n Katizobraž. društvo na Trati priredi na Silvestrov večer ob 8. in na novega leta dan ob 3 popoldne krasno žaloigro v šestih slikah: »Carovnica ob Bohinjskem jezeru«. — Odbor.

n Presvetno društvo v Borovnici vprižori dne 26. t. m. ob 3 popoldne igro »Kapelica na Smarni gori«.

n Posojilnica v Gornji Radgoni opozarja cenjeno občinstvo, da bo njena pisarna od božičnih praznikov do novega leta radi zaključevanja računov zaprta. Med tem časom se za stranke ne bo uradnovalo, in naj si torej ne delajo nepotrebnih potov.

Sestavljanje vlade.

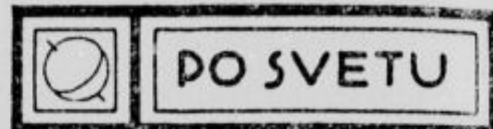
Po Pašičevem pogrebu se je začelo zopet s sestavljanjem vlade. Kralj je pozval k sebi predsednika narodne skupščine M. Trifkoviča, ki mu je nasvetoval, naj poveri sestavo vlade znova g. Uzunoviču. Da so radikali nasvetovali tega, je vzrok najbrž v tem, da se radikali boje označiti kako novo osebo, ker bi se najbrž pri tem pokazal razdor v stranki. To pa bi bilo po Pašičevi smrti zelo nevarno, ker bo itak še prezgodaj prišlo. Kralj je dal Uzunoviču nalog, da sestavi vlado iz več strank. Uzunović se je takoj posvetoval z voditelji strank. Radikali so mu dali zaupnico, ki jo je teden prej g. Pašič še odklonil, potem je prišel na vrsto Radič. Radič seveda hoče na vsak način v vlado, ker se boji volitev, posebno pa, da bi se volitve vršile brez radičevcev v vladi. Zahteval je tudi, da se vzamejo v vlado Slovenci, ki pa se morajo odreči avtonomiji in — klerikalizmu. Kakor se vidi, radičevce in pucljevece silno grize, da so nas prodali z dušo in telesom centralizmu ter bi zdaj radi imeli tovariše, da bi lažje nosili svoje izdajstvo. Davidović je povedal Uzunoviču, da stopi samo v tako vlado, ki bo res delala. Pribečević je bil presenečen, da ga je Uzunović sploh vprašal in zato ni nič odgovoril. Dr. Korošec je pojasnil, da gre samo v tako vlado, ki si bo nadala za glavno nalogo reševati težko gospodarsko in socialno stanje našega ljudstva. To da je danes prva in najpoglavitejša potreba. Zahteval je tudi, da se novim oblastnim zborom ustvarijo vsi predpogoji, da bodo mogli delati.

Z dr. Korošcem je Uzunović znova stopil v pogajanja ter mu povedal, da zahtevajo radičevci, da se morajo Slovenci odreči avtonomiji in klerikalizmu. Kaj je to klerikalizem, g. Uzunović menda sam ni vedel. Dr. Korošec je odgovoril, da si takih pogojev ne pusti staviti. (Izdajstvo je za radičevce in pucljevece, dr. Korošec je pa pač iz drugačnega kova.) Nato je Uzunović prosil dr. Korošca, naj popraša še svoj klub, preden se končno odloči. Jugoslovanski klub je seveda takoj sklenil, da nima nobene pravice menjati poglavitna načela Slovenske ljudske stranke.

Davidovičevi demokrati so stavili tako težke osebne pogoje, da jih radikali niso mogli sprejeti. Zato se je v soboto zvečer smatralo, da pri novi vladi ne pridejo več v poštev. Istotako so popolnoma izključeni žerjavovci, ker v Belgradu vsakdo ve, da je baš liberalna stranka največ kriva sedanjemu obupnemu stanju v državi.

V nedeljo je Uzunović obhajal god svoje družine (slavo) in je sedel doma. V ponedeljek je sklical klub radikalnih poslancev, ki so mu na njegovo poročilo izrazili zaupanje, vendar pa izrazili željo, naj svoja pogajanja pospeši. Malo so zopet začeli radikali upati na Davidoviča, ki pa od svojih za radikale precej trdih osebnih pogojev nič ne odneha. O pogojih dr. Korošca pravijo, da so pametni, toda težko izved-

ljivi. Zelo hude pa so vse stranke zopet na Radiča, ki je v nedeljo na treh shodih v Zagrebu zopet ljuto napadel voditelje drugih strank kar po vrsti, zlasti Davidoviča in Uzunoviča. Kriza danes, ko to pišemo, še ni rešena.

Mažarske volitve. Mažarska je bila že pred vojno znana po posebnem načinu volitev. Vedno je »zmagala« tisti, ki je komandiral policaje in žandarje, kateri so komandirali voivce, kako morajo voliti. Tudi vojna Mažarov ni nič naučila. Narod je še vedno le uboga para, ki mora vleči, po njegovem hrbtu pa poje bič mažarskih »plemičev«, ki udobno žive na njegov račun. Po kratki poprevratni boljševiški strahovladi so se polastili vlade bogati plemiči, ki vladajo na enak način, kakor fašisti v Italiji. Vse ljudske svoboščine, pravica zborovanja, shajanja so ukinjene. Te dni so se vršile volitve v državno zbornico. Protivladni poslanci sploh niso smeli agitirati. Pri volitvah so imeli glavno besedo uradniki, žandarji in biriči. Da se to lažje izpelje, zato volitve niso tajne, ampak javne, in se vrše ne po celi državi naenkrat, ampak posamezno, tako da se lahko žandarji prevajajo iz kraja v kraj, kjer so se pač vršile na tisti dan volitve. Zato ni čudno, da so vladni poslanci sijajno »zmagali«. Od 245 mandatov so si jih »prijorili« okroglo 220.

Revolucija na Litavskem. Litavska je bila do prevrata ruska pokrajina ob Vzhodnem morju, severno od Poljske. Ta deželica je ob prevratu postala samostojna republika, v kateri je seveda vrsta strank, ki se bijejo za vlado, kakor v vsaki drugi državi. Te dni pa je svet nenadoma presenetila vest, da so litavski fašisti odstavili vlado, ministre zaprli in sami vzeli vlado v roke, kakor se je to zgodilo na Poljskem, Grškem itd. Toda pristaši prejšnje vlade, ki je bila delavska, se ne dajo ukloniti. Po celi državi se oborožujejo in pripravljajo na boj zoper fašiste. Kdo bo močnejši, bo pokazala bodočnost.

Grška proti Italiji. Grki se zavedajo, da hočejo Italijani sedaj, ko so srečno spravili Albanijo pod kuratelo, najprej poizkusiti svojo srečo na Grškem. Ti pa italijanske kuratele prav nič ne želijo, zato zahtevajo, da vlada takoj obnovi pogajanja z našo državo, s katero naj se sklene prijateljska pogodba.

Francozi se pripravljajo na vojno z Italijo. Francozi neprestano vozijo na mejo vojaštvo, topove, strojnice in letala. Vse čete so pripravljene na povelje. Italijanski fašisti že uvidevajo, da se s Francozi ne bo dalo briti norec, zato so napram njim postali mirnejši. Upajmo, da do vojne kljub velikim napetosti vendarle ne pride.

Nemška vlada dobila nezaupnico in takoj odstopila. V nemškem državnem zboru je te dni prišlo do burnih prizorov. Vodja socialnih demokratov je razkril, da državna bramba prireja tajne nabore, da je v stikih s sportskimi društvi, v katerih se mladeniči vežbajo za vojno. Trdil je, da se z

PO DOMOVINI

BREZJE.

Na Brezjah smo pokopali 11. decembra častljivo, dobro, nad 90 let staro, sveto ženico Marijo Šuštaršič. Smrt jo je našla pri delu.

ŽDINJAVAS PPI ŠENT PETRU.

Naša vas je sicer precej oddaljena od matere fare Šent Peter pri Novem mestu, vendar tudi tu živimo, dasi se ne hvalimo, še precej dostojno. Domoljub se čita v vsaki hiši, ter tudi Bogoljub in Glasnik najsv. src sta častno zastopana v naši vali. Fantovska in dekl. Mar. družba imata, razen malih izjem, vse v svojih vrstah. Tudi kralati Orel ima precej široko razpeto peruti ter z veseljem gleda na svoje zveste Orle in Orliče, zato jim kliče: Bog živi! Da se pa vidi, kam pripelje človeka, ki ne mara ne za Marijino družbo, ne za orlovsko organizacijo, je dejstvo, da so v sredi pretečenega meseca na večer prihrumeli nekateri fantje iz bližnje vasi sosedne fare kot črn oblak nad našo vas, ter jeli obkladati naše mirne fante z raznimi neslanimi opazkami ter jih tudi dejansko napadli, vsled česar je bil eden precej poškodovan, za kar se bo napadalec moral najbrže zagovarjati pred oblastjo.

PREDOSLJE.

(Požigi se nadaljujejo.)

Do sedaj smo imeli v naši soseski požare pozno ponoči okrog enajstih, polnoči in jutraj ob dveh. V četrtek 16. t. m. pa je začelo goreti pri Kuraltu v Šenčurju v sredi popoldneva in drugi dan po tem 17. decembra že zopet ob četrta na 8 zvečer pri Matijevcu v Predosljah.

Kakor povsod se je tudi pri Matijevcu vžgalo na podu. Pod je stal sredi vasi komaj en meter od ceste, po kateri greš redkokdaj v takem času, da ne bi srečal na njej ljudi. Tudi ta večer so še par minut pred izbruhom peljali mimo vozovi. Razen tega je še luna v najlepšem sijaju sijala naravnost v vrata poda. In kljub temu je ravno skozi vrata zlobnež podtaknil ogenj, ki se je od spodaj seveda takoj razširil tudi po slamnati strehi.

Domači in kokriški požarni brambi se je posrečilo, da sta ogenj, ki se je oprijel tudi že hišnega strešja, zadušili in tako rešili hišo. Uničen je vdovi pod in hlev.

JAVORJI NAD POLJANAMI.

(Gospodinjski tečaj.)

Orliška zveza vrši veliko vzgojno delo, ko skrbi, da se po deželi vadijo dekleta v gospodinjsstvu. Tudi naša župnija je delež-

vednostjo vlade v inozemstvu, zlasti v Rusiji ustaljavajo nemške tovarne, ki bodo izdelovale orožje za Nemčijo. Vse to da nemška vlada trpi, kljub temu, da se je po mirovnih pogodbah zavezala, da se ne bo orožjevala. Predlagal je zato vladi nezaupnico, ki jo je državni zbor sprejel z 249 proti 171 glasovom.

na tega vzgojnega dela. Gospodinjski tečaj se je pričel 21. oktobra in traja do novega leta. Vodi ga gdč. Marija Krištofova, koroška Slovenka. Da pokažejo dekleta sad svojega truda, in uspeh tečaja, prirede na dan novega leta razstavo gospodinjskih izdelkov. Vse neverne Tomaže vabimo, da pridejo pogledat, kaj lahko narediš doma. Vabimo pa tudi vse prijatelje pravega napredka, da nas ta dan obiščejo in pogledajo, kaj v hribih storimo. Bodo videli, da hočemo napredovati v vsem dobrem.

BREZJE.

(Žrtev poklica.)

Na Brezjah smo zadnji teden pokopali koroškega rojaka Ivana Serajnika. Po prevratu je bil nastanjen v Begunjah kot orožnik. Ko so prišli taki moške iz več krajev na Brezje loviti nevarnega tatu, je bil Serajnik posebno pogumen. A tat na kolesu mu je hitro pognal kroglo v leva pljuča in je ušel. Serajnik je državno službo pustil. Odpravnine ni menda nič prejel. Nekako 4 leta je nosil potrpežljivo kroglo v sebi; ko je pa prilisnila pljučnica, ji je zavoljo krogel podlegel. Zapustil je nepreiskrbljeno družinico. Vsi bomo hvalili državo, če se milostno ozre na zapuščene reveže.

VOJNIK.

Naši nasprotniki delajo z vso silo za razširjenje svojega protislovenskega, nemoralnega in brezverskega časopisja. Dolžnost vsakega rodoljuba in kristjana je, da jih v tem delu ovira ter priporoča le dobre knjige in časopise.

V ta namen se je določil pri nas poseben odbor, kateri si je nadal naloge poskrbeti, da bo v vsako našo hišo prihajal katoliški časopis. Prosimo zlasti dekleta, katera se v takih slučajih najbolj izkažejo, da nam pri tem pomagajo. Vsako nedeljo po prvi maši in po večernicah bo odbor v kaplaniji sprejemal naslove novih članov in vsakdo, ki hoče prejemati kakšen naš časopis, naj se zglaši ali sam ali po kom drugem da svoj naslov in odbor bo poskrbel, da se mu bo začel list pošiljati, ne da bi dotičnik imel pri tem sam kaj truda, ali poštinih stroškov. Dotični, ki bo dobil za naše časopise več novih naročnikov, prejme posebno nagrado.

Tovariši, tovarišice, kateri čutite in trpite z nami, glejte, da naša župnija v boju za dobro stvar ne bo zadnja.

MORAVČE.

V nedeljo 19. decembra po drugi sveti maši se je vršil pri nas zelo posrečen sestanek zaupnikov SLS za brdski okraj. Kandidata za oblastne volitve gg. Poznič in Mazovec sta prav nazorno poročala o sedanjem gospodarskem in kulturno-političnem stanju z ozirom na bližnje oblastne volitve. Volivci so bili zelo navdušeni, ker upajo, da se bo končno potem teh zbornic stopnjevanje le dosegla prava ljudska samouprava. Z zagotovilom zvestobe za zvestobo so se

volivci s prepričanjem na bližnjo sijajno zmago zadovoljni razšli.

DOMŽALE.

V nedeljo 19. decembra popoldne se je vršil pri nas zaupni sestanek SLS za domžalsko okolico. Zbrani zaupniki so z odobravanjem sprejeli poročilo svojega kandidata in rojaka kamniškega okraja, prof. Ivana Mazovec, ki nam je natančno obrazložil pomen in delo, ki ga mora vršiti oblastna skupščina. Složno so vsi sklenili, da gredo v boj z vsemi močmi in da morajo vsi kandidati kamniško-brdskega okraja sijajno zmagati, ker je to zahteva našega gospodarstva v cilju za boljšo bodočnost.

DOLENJA VAS PRI RIBNICI.

(Resnica o bogoskrunstvu.)

Marsikateri bravec Domoljuba se je zgrozil nad nami, ko je pred tedni čital poročilo o grozodejstvu, ko je par pobičev v sirovi ša i pribijalo živo mačko na križ, tako se je glasilo poročilo. Drugi list je takoj spravljal zadevo v zvezo z Orli. Nismo takoj pojasnili zadeve, ker smo hoteli, da pove sodna preiskava več. Jasno je, da Orli niso imeli nikake zveze z dogodkom, zato je bil listič obojen; moral je preklicati in sprejeti še drugo pokoro. Popraviti pa moramo tudi Domoljubovo poročilo, ki ne odgovarja povsem resnici in dela krivico fari posebej pa še vasi Prigorica. Kaj je na stvari? Par pobičev se je šalilo z mlado mačko, premetavali so jo po oknih, kot je tu in tam nelepa fantovska navada, in tako jo je fantič, v čigar okno so siroveci mačko sišili, butnil ob tla, kjer je ostala mrtva. Čez čas se je ob cesti zbralo nekaj mladih pobičev, eden izmed njih pobere poginulo mačko in jo pritiska na blizu ležeče remeljne. Ko grdun pokaže svojo šalo tovarišem, so ga le-ti svarili, na kar je storilec remeljne z mačko vrgel v jarek ob cesti, s čimer naj bi bila zadeva končana. Naslednje jutro je mlad fantek zagledal ne navadno prikazen ob cesti, jo ogleduje, na kar vrže na opombo mimoidoče ženske vso

Z A T O

KUPUJTE

ZAHTEVAJTE

PAZITE

da boate sveži in zdravi

prvovrsten pridatek h kavi ter

povsod

KOLINSKO C KORIJU

da dobite samo prave takšne zavitke:

grdobijo v grmičje — s čemer je bil dogodek končan in se ni nikdo več brigal ne za fante ne za mačko. Govorica pa je povedala vso zadevo na široko in globoko. Pisec Domoljuba poroča o tesanju križa, vidi dve procesiji z nesrečno mačko, sliši preklinjanje in drugo. V bližnjih vaseh se je celo slišalo o križu iz cerkve, malo delj so že govorili o prižganih svečah, o neki kroni in celo o dveh križih. Vse je bilo v resnici le sirova norčija z mačko in ne s križem, kar tudi seveda obsojamo. To so storilci tudi priznali in javno prosili odpuščanja — ker niti oddalec ni nikdo mislil na bogoskrusno dejanje. Odločno pa odbijamo besede »Prigorica ... iz pepela vstala vas«, ker bi utegnil kdo misliti, da so pogorelci kaj prizadeti. Pobiči ne izhajajo iz družin pogorelcev in komedija se je vršila ob glavni cesti, daleč od pogorišča. Škulj, župnik. — (Opomba uredništva: Dotični dopis ni došel iz Dolenje vasi. Nadalje prosimo dopisnike, naj se vedno natančno prepričajo o točnosti svojih dopisov. Resnica nad vse!)

JEZICA.

Bliža se novo leto in zopet obnavljamo naročnino za časopise ali pa jih naročamo. pri tem se marsikdo vpraša, kaj naj naroči, zlasti ko se mu nekateri listi ponujajo zastonj. Vsak si gotovo želi najboljši list. Da zastonjsko blago ni dobro, vsak lahko ve, ker v sedanjem času ne more nihče ničesar zastonj dajati. Tudi list, ki ga razdeljujejo zastonj, ne more biti veliko vreden. Zato takega lista gotovo ne bomo naročili. Ker pa tudi zastonj ničesar ne maramo in ker ne maramo, da bi nas potem, ko bodo sedaj tako radodarne blagajne prazne, dan za dnevom tirjali, naj poravnamo naročnino in nam grozili z advokati, zato zastonjsko blago kar sproti vračamo pismonoši, naj ga pošlje, odkoder je prišlo. Naročili pa bomo zopet našega »Domoljuba«, ki ga nam ni treba hvaliti. Ima ga skoro vsaka hiša in ga vsak dobro pozna. Zlasti fante opozarjamo na navodila o vojaških zadevah. Žene in dekleta najdejo v njem marsikaj poučnega iz gospodinjstva. Enako je preskrbljeno za gospodarje. Da ima tako o notranji kakor o zunanji politiki najtočnejša poročila, ni treba praviti. Saj je »Domoljub« glasilo največje slovenske stranke, ki bo tudi vodilna stranka v bodočih deželnih zborih (oblastnih skupščinah), v katere bomo volili drugi mesec. In vodilna stranka, ki bo SLS, kar je priznal tudi dr. Žerjav v »Jutru«, bo gotovo najbolje poučena o vsem, kar bo delala oblastna skupščina, zato bodo njeni časopisi tudi edino zanesljivi. Pa še na nekaj opozarjamo naše bralce. »Domoljub« bo tudi v prihodnjem letu stalno obveščal o vseh važnejših dogodkih v našem kraju. Opisal bo delo našega občinskega odbora, zlasti bo zanimivo poglavje o aprovizaciji in o naših gerentskih kandidatih. Prezrj tudi ne bo našega krajnega šolskega sveta. Poročal bo o društvenem gibanju na Posavju ter o vseh tukajšnjih novostih. Zato ne bo Posavca, ki bi ne bil njegov naročnik, čitatelj in seveda tudi plačnik. Razen tega bomo pa naročili tudi »Slovenca«. Posebno nedeljske številke naj nihče ne prezre. Že same slike so vredne toliko, kolikor znaša naročnina. Prihodnje

leto bomo pa našli v njem tudi slike iz našega kraja. Pa tudi med dopisi bo večkrat kaj z Jezice. Zato torej ni težko odgovoriti na vprašanje: katere liste bomo naročili.

LEŠE.

Nastopil je službo šolskega upravitelja domačin g. Ivan Zupan. Sprejeli so ga rojaki z odprtimi rokami. Dal Bog, da bi ga tudi vedno nosili na rokah in bi v gorenjski Vipavi zmiraj užival sladkosti vipavskega grozdja!

SLOVENSKE KONJICE.

(Sv. misijon.)

V naši župniji se je vršil od 27. novembra do 9. decembra sv. misijon. Vodili so ga trije gg. jezuitje in en kapucin. Pridige so bile ob šestih zjutraj, ob 10 dopoldne, ob pol 3 popoldne in ob 7 zvečer. — Obisk ljudstva je bil velik, vendar bi se tudi marsikaj mlačež še lahko udeležil. H koncu misijona so pač oblegali spovednice, tako da je bil ob sklepu na praznik devetega pravecati naval pri obhajilni mlzi. Je res nekaj lepega, pogled na vso množico, premikajočo se proti oltarju. Nadvse veličastna je pa bila sklepna procesija na praznik popoldan. Nepregledna vrsta mož in fantov, Orli. Orlice v krojih in z zastavo, Marijina družba z zastavo, duhovščina z Najsvetejšim, katerega je nosil mil. gospod arhidijakon, za njim zopet neštevilno žensk. Ko se je ves ta sprevod, ki se je pomikal po trgu, vrnil zopet v cerkev in se je vršil slovesni »Te Deum!«, je imel marsikdo solzne oči. Dal Bog, da bi si ljudstvo globoko vtisnilo vse dobre nauke, po tej naprej živelo ter neustrašeno stopilo v boj za svoje verske nauke! — Otok se je zadušil pretekli torek zjutraj. Stara mati je zakurila peč, na kateri je spal njen vnuk 7 letni Špengler. Peč je imela razpoke. Žena je odšla na delo, medtem se je pa dim vedno bolj širil iz peči in napolnil vso sobo, tako da je ubogi deček bil že omamljen. Vnela se je pa tudi slamnjača in dobil pri tem še onekline na nogah. Ko so prihiteli sosedje, je bilo že prepozno: ubogi deček je že izdihnil. — Bliža se novo leto, čas naročevanja časopisov. Naše geslo bodi: V vsako krščansko hišo naš časopis! Ker je »Domoljub« najbolj prikladen list za naše podeželsko ljudstvo, zato naj ne bo hiše brez njega!

GROBLJE PRI DOMŽALAH.

(Delo prosvetnega društva.)

V našem prosvetnem društvu se vedno in veliko dela. Letošnjo jesen smo imeli že tri predavanja. Prvo o sv. Frančišku Asiškem, drugo o svetnici ljubezni Mali Tereziki in tretje o Kamniških planinah, Vintgarju in Bledu. Vsa tri predavanja so pojasnjevale lepe skiptične slike. Pevski odsek našega društva, ki šteje 22 grl, je imel dne 5. decembra prvi koncert. Spretnemu vodstvu pevovodje, č. g. Pirca, se imamo zahvaliti, da je vseh 14 točk izpadlo v veliko zadovoljnost množčevilnega občinstva. Po koncertu je stopil v dvorano sv. Miklavž s spremstvom ter bogato obdaroval tako otroke kakor tudi odrasle. 12. decembra smo imeli občni zbor društva. Za to priliko smo naprosili govornika iz Ljubljane, ki nam je

Lov. orožje in vsa popravila, najceneje pri puškar. F. K. Kaiser, Ljubljana.

v lepih besedah orisal namen in pomen naših društev, dalje nam je poklical v spomin naše brate onkraj meja, in nas pozival, da jih ne pozabimo ter da podpiramo Jugoslovansko Matice in pridno pristopamo k poživljeni Slovenski straži. Govoru je sledilo poročilo predsednika in tajnika. V preteklem letu smo imeli 6 odborovih sej, 6 predavanj in 4 prireditve. Nato so se vršile volitve novega odbora, ki je takoj po obnem zboru sestavil program, po katerem hoče delati. Biti nam mora pred očmi samo eno in sicer, skrbeti za vzgojo naše mladine, da nam je ne odtujijo nasprotniki, ki tudi v naši občini zalezujejo in gledajo, da nam jih čimveč odtujijo. Zato glejmo, da bo vse, kar še ni popolnoma pokvarjenega, v naših vrstah, da bomo kakor mogočna armada, ki bomo lahko nasprotnikom pokazali, da je pravica na naši strani. Zato vi starši, ako vam je za dobrobit vaših sinov in hčera, jim nikar ne branite vstopa v naše vrste, ampak tudi sami pristopajte v naše društvo, tako da bo društvena dvorana postala res ognjišče cele okolice, drugi dom vseh občanov. — Bog živi!

Z LOGA PRI BREZOVICI.

(Nesreča.)

V četrtek 9. decembra je našo vas pretresla novica o strašni nesreči. Andrej Novak z Loga 34 je bil šel omenjenega dne v gozd blizu Drenovega griča. Ko je podiral drevo, poškodovano od zadnjega hudega viharja, se je nenadoma sprožila zemlja in ga zasula. Dasi je bil telesno močan, je bila vsaka pomoč zastonj. V soboto 11. decembra smo ga pokopali. Vsa vas sočuvstvuje z mlado vdovo, kateri je ranjki zapustil dve prav majhni hčerki. Pogreba se je udeležilo tudi omenjeno društvo v lepih paradnih oblekah. — V noči na 13. december so neznani tatovi vlomili v klet g. Ivana Lenarčiča, po domače pri Verbiču. Posebne škode niso napravili; ker se jim je zdelo, da so jih domači zapazili, so urno odšli. V tej hiši so baje pred nekaj tedni hoteli prenočiti neki tučci, ki so bili po vsej priliki nevarni vlomilci iz Italije. Gospodar pa je bil toliko previden, da jih ni hotel vzeti pod streho.

DOBRO BLAGO! **NIZKE CENE!**

»OBLAČILNICA«

manufaktur, trgovina na debelo in drobno
Ljubljana, Miklošičeva cesta 7

ima najlepšo in največjo izbiro raznega sukna, hlačevine, volnenega blaga za ženske obleke, barhenta, flanele in drugega perilnega blaga

no izredno nizkih cenah.

Naročniki »Domoljuba«, kupujte manufakturno blago le pri »OBLAČILNICI«.

Lakaste čevlje osnažimo z mehko krpo, katero omočimo v terpentinu.

Belo pobarvano pohištvo očistimo z vodo, v kateri se je kuhala čebula.

ki bi rade delale za vas vse, pa si ne morejo najti zaposlitve. Zdi se mi, da se kot Judež potikam okrog, ko moledujem za službo. Močan sem bil — marsikaj sem prenesel. Ko pa sem moral danes gledati svoje otročiče, premražene in raztrgane, kako so uživali ob pogledu na stvari, katerih si žele, sem začutil, da sem slab. Pogledal sem tedaj svoje roke — brez dela — in zdelo se mi je, da me je zagrnilo črno prokletstvo! Žena — tako ne zdržim več! Božičnega večera ne morem — ne smem biti med vami. Oprosti mi — moram — kamorkoli!...«

»Nikamor ne pojdeš!« Žena ga je ustavila. »Otroci ne smejo pogrešati očeta, oče ne svojih otrok. Najini otroci ne bodo oropani božičnega veselja... Prosit pojdem...«

»Prosit?... Ne žena — prosit ne dovolim. Tebi ne!« Trd, neizprosno je bil njegov glas. Toda žena se ni oplasila. »Ne boj se — tega ne storim radi sebe, ne radi Tebe — temveč zgolj zavoljo otrok. Nedožni so — čemu bi trpeli?« In trpko je še dodala: »Težko bo — a biti mora. Sklenila sem!«

Mož ni več ugovarjal, le hvaležno je pogledal ženo. Ona pa mu je tiho pripravila večerjo. Po večerji ji je voščil lahko noč. Ostala je sama...

Pozno v noč je delala... Že dolgo so sanjali njeni otroci, nemirno je sanjal mož in naposled je, vza trudna, zasanjala tudi sama. Dremajoč pri mizi, je blodila v sanjah od hiše do hiše, kakor nekoč mati Marija v Betlehemu, ko sta s sv. Jožefom zaman iskala prenočišča. Božja Mati je stopala pred njo in ona ji je verno sledila. Ni nista govorili — povsod so njo bogato obdarili. Ko je imela dovolj, se je Marija ozrla, nasmehnila se ji — in izginila... Prebudila se je. Luč poleg nje je bila ugasnila. Danilo se je že.

Sveti večer. — Z njim je prišlo skrivnostno pričakovanje. Vsi trije so bili pomagali očetu pri jasliah, katere so pravkar dogradili. »Mama, mama! Mama — so žek! In iskrecih se oči so pritekli vsi okratu v kuhinjo k mami, prišli jo za krilo in — morala je z njimi, da je bila priča, ko so prižigali prve svečice.

Zazvetilo se je — plamen svečic je potemnel... Božji sij je spremljal Detece, ki je bilo pravkar položeno v jaslice. Z malimi ročicami jih je blagoslavljal. In njihova srca se je naselila sreča in blaženi mir.

V topli sobi, pri belo pogrnjeni mizi so večerjali. Suhe hruške, orehe, potico in čisti sladkega čaja. Vsega jim je bila pripravila mama, kot jim je bila že davno obljubila. Vedeli so, da mama nikoli ne laže zato se niso čudili. In le malo so govorili. Topla soba, jaslice, sladka večerja...

Dobri Jezušček jim je poslal vsega, kar so si želeli. Pri jasliah je našel drugo jutro Tonček prav tisti topli kožušček, katerega je prosil. Zofka je dobila čevlje, Andrejček čepico in rokavice. In tedaj je zapazil mali Tonček, da drži Jezušček v rokah pisemce. Opozoril je nanj očeta, ki

je s tresočo roko segel ponj. Bilo je naslovljeno nanj. Prebral ga je, hvaležno stisnil ženi roko in solza ganjenja se je zasvetila v njegovih očeh. Pismo mu je naznanjalo, da lahko z novim letom nastopi službo. To je bilo zanj najlepše darilo.

Brez vidnega darila je ostala le ona; toda Jezušček je ni pozabil. Ko je peljal oče otroke v cerkev, je sama pokleknila k jasliah, skrila glavo med dlan — in plakala... Takrat je izplakala vse gorje in ponižanja prejšnjega dne...

Zadnje očetove jaslice.

Danes šele vem, kaj me je gnalo tiste dni v zaslužjeni rojstni kraj: moj ljubi oče mi je hotel molče pokazati še enkrat svoje ljubljene jaslice in tri najlepše prizore rajске doline.

Zjutraj, dan pred božično nedeljo sva se našla v cerkvi. K hišici odpuščanja je bila najina pot. Potem sva pristopila k mizi Gospodovi in nato sva klečala pred oltarjem matere Božje, katero je oče ponižno slavil in ji udano služil vse življenje. »Vidiš Jo, našo ljubo Mamko, najboljšo priprošnjico in tolažnico. Prosi jo, da ne zapusti tebe in tvoje družinice.«

Drugi dan popoldne sva obiskala bližnji hribček s štirinajstimi postajami trpljenja in odrešenja. Brila je ostra burja. Oče je topel plašč tesno pritiskal k sebi, k svojem srcu. — Slutil je pač, da bo oblačilo kmalu ogrevalo mene siromaka. — In šla sva od kapelice do kapelice. — Še nikdar nisem opravil tako lepega Križvega pota.

Na Štefanovo proti večeru sva stopila na pokopališče. Oče mi je pokazal grobove sorodnikov, znancev in prijateljev in tudi — svoj grob. »Vidiš, tukaj bom počival, a zopet vstal. Dal Bog, da vidim tedaj v svojem krogu vsa vse.«

Umrli je oče. Tudi njegove jaslice, ki jih je z ljubeznijo asiškega svetnika postavil v kot domače hiše leto za letom — so daleč od mene. In vendar nisva ločena, saj praznujemo božične praznike slej ko prej neločljivo združena v treh nepozabnih slikah, kakor mi jih je bil začel v nedopovedljivi ljubezni malo — pred svojo smrtjo.

Moj drugi božič v Sibiriji.

Bilo je v Sibiriji, v mestu Bijsk, daleč in nedaleč od visokih Altajskih gora. Približal se je leta 1915. drugi božič vojno-ujetniške dobe. Rusi so računali z znanim sibirskim mrazom in so bili postavili pred zimo štiri velike barake, ki so segale večinoma pod zemljo. Tam smo bivali, poleg poljskih in čeških, tudi mi, slovenski ujetniki, dan in noč težko pričakujoč konca strašne vojne. Vsako nedeljo je prišel med nas ujetnik — poljski duhovnik in opravil v eni naših podzemeljskih barak, ki smo jih nazivali katakombe, sveto mašo. Kdor je hotel, je lahko sprejel tudi sv. zakramente. Preprosta miza s križem in par svečami je bila naš oltar, navaden stolček za duhovnika naša spovednica. In vendar se mi zdi, da nisem bil nikdar prej s tako iskreno pobožnostjo in globoko ljubeznijo

in hvaležnostjo napram Bogu-rešitelju pri sveti daritvi in pri sv. obhajilu, kakor takrat v ujetništvu, v sibirskih naših »katakombah«.

Priznati moram, da so se za božjo službo največ brigali ujetniki-Poljaki, med Slovenci je bilo v tem oziru nekoliko slabše, med mnogimi Čehi pa prav za nič. Poljaki so vsakokrat pripravljali oltar, mežarili, ministrirali in peli, res, bili so veri in Cerkvi otroškodani. Rimsko katoliško vero so nazivali s ponosom poljsko vero in vse, ki smo se šteli katoličkom, so nas imenovali — Poljake, za kar pa se nam je nos nekoliko zavijal.

Za božič so hoteli Poljaki pripraviti nekoliko lepši oltar, zato so med drugim prosili tudi nekega Slovenca iz Primorja, naj posodi v ta namen svoje izredno lepo, veliko vojaško pogrinjalo. »Raje ga prodam, kot bi ga dal za vašo komedijo«, je odgovoril obžalovanj vredn zagrozenec. — Po prazniku je zbolel na vročinski bolezn in na drugi sveti večer, pred Novim letom smo ga pokopali na pravoslavni božji njivi v Bijsku. Umrli je lepo spravljen z Bogom, pred bolnišnico smo mu zapeli »Blagor mu«, na pokopališču, — pri 30 stopinjah — mraza — pa »Nad zvezdami«. Omenim naj še, da so umrlemu gorele okrog mrtvaškega odra številne sveče. Dalo nam jih je — pokojnikovo pogrinjalo, ki smo ga v ta namen prodali in za katero so Poljaki, komaj pred tednom — zamanj prosili.

T.

Slovenski fantje voščijo.

Vesele božične praznike in srečno novo leto voščijo staršem, bratom in sestram, fantom in dekletom:

Rojaki v Kanadi, zaposleni v rudniku niklja: Ivan Grebenc, Ant. Ogrinc, Alojzij Mežan, Zelko, Ivan Bule.

Slovenski fantje, Plevlje. Pepi Hudoklin, Anton Pavlin, Franc Ahlin, Peter Košir, Anton Košir, Josip Logar, Franc Grandovec, Ivan Keber, Anton Trček, Vinko Dobnikar, Josip Tehovnik, Anton Grojdek, Franc Grunč, Janez Pečjak, Janez Globokar, Ivan Mogič, Franc Horvat, Alojz Jakše, Fran Čibej.

Slovenski fantje iz Višegrada: Ivan Gorše, Ivan Levstek, Franc Kozina, Ivan Ozval, Ivan Dremel, Ludovik Kogovšek, Valentin Grbec, Josip Kastelic, Anton Štrubelj, Pavel Dimec, Ivan Leben, Ignac Rus, Alojzij Jankovič, Josip Ozimek, Josip Rajhenauer, Jožef Povše, Ivan Bregač, Anton Potokar, Franc Zupan, Anton Florjančič.

Slovenski fantje v Novem Pazaru 24. pp., 11. četa: Janez Ilenič, Franc Kobetič, Alojz Ilenič, Evgen Gorše, Jože Jerman, Leopold Agnič, Miha Adlešič, Anton Miketič, Pavel Pečelj, Štefan Fugina, Jožef Mihelič, Jožef Cajnar, Janez Klepac, Janez Bajuk; vsi Belokranjci.

Gorenjski fantje-vojaki, služeči pri 6. četi, 11. pp. Karadjordje v Kninu. J. Strle, J. Okorn, F. Leuček, Anton Laznik, Jos. Suhadolnik, Viktor Kocjančič, Fr. Sušnik, Jos. Belc, Jernej Jeraj, Fr. Maru, Aleš Rozman, Oskar Horvat, Ignac Resman, Franc Vidle, Filip Ferjan, Jakob Rainhard, Martin Noč, Anton Poločnik, Ciril Pogacnik, Fr. Dovžan, Andrej Ancelj, Fr. Gucelj, Ant. Robič, Jože Mrak.

Slovenski fantje, služeči v podoficirski šoli Sarajevu. Franc Kozina, Janez Ozval, Janez Levstek, Janez Gorše, Leopold Grimšič, Franc Balob, sami Ribevčani.

Slovenski fantje iz Kratova, 3. bat. 22. pp.: Martin Tiringar, Franc Crček, Anton Hren, Janez Tomič, Janez Zvokelj, Rudolf Fajdiga, Anton Pirc, Jožef Rus, Stanko Muskovič, Stanko Bajt, Ivan Mihelič, Franc Starc, Alojzij Kaplan, Anton Mustar, Anton Strnad, Joško Lesar, Jožef Zadnikar, Alojzij Ogrinc, Jakob Rus, Lovrene Dugarin, Jožef Mihelič.

Jožef Makovec, Leopold Križnar, Jožef Perušek, Ludvik Strnad, Viktor Levstik, Franc Virant, Janez Turk, Ignac Meglen, Alojzij Ostman, Jožef Skender, Rudolf Campa, Matija Jakič, Franc Gornik, Ivan Sumi, Anton Šneberger, Karl Arko, Rudolf Mihelič, Jožef Campa, Ivan Mihelič II.

Slovenski fantje vojaki 20. pp. v Zaječaru: Janko Rant, Josip Sturm, Anton Benedičič, Feliks Rozman, Janez Benedičič, Franc Bernard, Anton Lotrič, Blaž Dolenc, Janko Čemažar, Stanislav Potočnik, Peter Rupar, Janez Bergant, Pavle Klobava, Janez Rupar, Alojz Trilar, Matevž Jenko, Matevž Gaber, Tomaž Bogataj, Janez Thalor, Janez Poganičnik.

Slovenec 3. bataljona, 11. pp. Karadjordje iz Šibenika: Franc Zupanec, Franc Furlan, Anton Lohkar, Franc Turšič, Jakob Zeleznik, Ivan Škraba, Jurij Kurent, Anton Perne, Ciril Remškar, Anton Troha, Anton Jarc. Vsi iz Ljubljanske okolice.

Slovenski fantje od 14. pp. v Knjaževcu: Alojzij Hren, Ant. Zgajnar, Janez Zabret iz Mengša in drugi gorenjski Janezi.

Slovenski fantje vojaki, služeči pri 2. batalji, 22. pp. v Krivi Palanki: Ivan Ivanc, Pavel Malavašič, Janez Podjed, Ivan Vidmar, Josip Pirc, Peter Znidaršič, Alojzij Pakiž, Ciril Bartavda, Antica Crček, Ivan Kuštrin, Anton Zabukovec, Jožef Plestenjak, Alojzij Zakrajšek, Franc Zan, Janez Polav, Leopold Narivan, Franc Lotrič, Peter Potočnik, Joško Mrak, Jožef Marinšek, Jožef Pajer, Janez Kopac, Mihael Bevkar, Alič Alojzij, Janez Fojkar, Miha Bertonec, Ivan Jagodič, Ignac Studen, Alojzij Eržen, Pavel Košir, Franc Dolenc, Jožef Burnik, Alojzij in Jožef Kokalj, Anton Jezeršek, Karol Slabe, Franc Stanovnik, Peter Hudobivnik, Janez Dolžan, Franc Ramovš, Matevž Klemenčič, Janez Homec, Ivan Belec, Franc Rejc, Andrej Topovš, Janko Rezar, Janez Križaj, Valentin Sušnik, Janez Rozman, Janko Poganičnik, Leopold Kordež, Franc Tomšič, Jernej Jerman, Jurij Rozman, Miha Habjan, Janez Kuhar, Stefan Hudolin, Franc Brežar.

Slovenski fantje, služeči pri 1. Pontonerskem bataljonu v Šabcu: Martin Spolenak, Martin Zupanec, Jožef Hebar, Albin Uhan, Anton Jančar, Anton Majcen, Jakob Rojč, Dominik Arih, Franc Jodil, Ignaz Kotar, Franc Štepec, Janez Korošec, Ivan Rojc.

Slovenski fantje vojaki iz Zagreba, Savski eskadron: Ivan Anžin, Lovrenc Marolt, Franc Prijatelj, Alojz Turk, Janez Hrovat, Jože Pucelj, Ivan Šušteršič, Franc Stegenšek, Anton Šepce.

Franc Pavlič, Zagreb.

Mornarji hidroavialarji piloti dijaki v Boki Kotorski: Stanislav Jagodič, Karlo Kranjc, Joško Čopič, Ivo Benz.

Fantje mornarji iz Novega Sada: Ivan Pettkovič, Franc Cerar, Janez Intihar, Janez Ogrin, Adam Jazbinski, Franc Naglič, Rudolf Fras, Franc Bizjak, Matej Miklavčič, Matej Veber, Franc Strašek, Franc Seje, Franc Rajher, Alojz Hribar, Franc Zagar.

Slovenec in Slovenke iz Bukarešte: Marija Kvas, Janez Kvas, Pavla Kvas, Tončka Kosirnik, Pepca Kokalj, Mici Hacc, Alojz Košir, Marija Košir, Peter Jeretina, Ančka Grmovnik, Marijeta Lužar, Mana Lužar, Ana Narobe, Franca Pübler, Melči Svetlin, Luka Pernat, Marija Pernat, Ivanka Tomelič, Režika Tomelič, Ivanka Svetlin, Jerni Novak, Ivanka Novak, Fani Korčan, Kati Končan, Francka Habjan, Franc Subelj, Cecilija Sinkovec.

Fantje iz Prilepa od 46. pešpolka, 4. bat., 14. čete: Fr. Juvančič, Ign. Močnik, Jož. Mertelj, Fr. Koželj, Fr. Poklukar, Fr. Pretnar, Fr. Jeklar, Janko Znidar, Ant. Kos, Pet. Arih, Martin Odar, Fr. Zeleznik, Jan. Zima, Ant. Troha, Seb. Košir, Jak. Rožanj.

Od 13. art. polka v Prilepu: Ivo Globelnik, Jožef Erjavce, Janez Zupančič, Alojzij Starin, Franc Zanet, Jože Pirc, Jože Šetina, Franc Golub, Valentin Poje, Nace Novak, Mirko Treven, Peter Petercel, Janez Kraševce, Franc Kovač, Anton Trebuhak, Jernej Meček, Miha Delač.

Slovenski fantje Orli-vojaki, služeči v zanatlijski četi v Zagrebu: Joško Mohar, Karol Jeromen, Janko Stern.

Slovenski fantje pri 40. pp. v čevljarški delavnici v Ljubljani: Ivan Gorenc, Franc Smrke, Franc Mlakar, Aleksander Frank.

Slovenski fantje 9. čete, 21. pp. v Gostivaru: Janez Virant, Anton Lenič, Alojzij Grohar, Jakob Zupančič in Anton Cerar.

Slovenski fantje-vojaki pri 1. bataljonu, 9. pp. v Požarevcu: Lojze Zagavec, Lojze Bezjak, Ivan

Hrga, vsi kaplari iz Ormoža: Rado Kurja, Jožef Budja, Franjo Antonič, Tone Trstenjak, Tone Štraki, Jakob Kraner, Lovro Jagerič, Karl Osojnik, Franc Fridau, Ljudevit Klemenčič, Lojze Topoljak, Ljudevit Rožman, Tone Rihteršič, Tone Kramberger, Franjo Osojnik, Franjo Golob, Franc Čeh, Lojze Snejder, Franc Horvat.

Slovenski gozdarji v Franciji: Josip Kone, Jakob Poje, Alojzij Kone, Franc Zajc, Janez Poje, Franc Troha, Peter Poje, Anton Vebar, Anton Modic, Valentin Troha, Josip Troha, Anton Vebar, Jože Troha, Ivan Lipovec.

Slovenski fantje v Franciji (Petite Roselle): Josip Turk, Franc Tekavčič, Franc Hren, Ivan in Jernej Oblak, Alojz Andolšek.

Kje bomo dobili denar za Domoljuba in jaslice?

Preprost Domoljubov naročnik z dežele nam je poslal naslednji članek, ki ga vsem dobromislečim priporočamo, da ga preberemo.

Božič prihaja, bliža se Novo leto, treba je misliti, kako bomo delali jaslice in kje dobili denar, da naročimo dobre časopise: Domoljub, Bogoljub, Vigred, Orliča, Mladost, Vrtec itd.

Iz skušnje in opazovanja razmer vem, da, kjer je veselje za dobro branje, tam se gotovo dobi denar za dobre časopise. Vem tudi, da noben denar ni tako dobro naložen kot oni, ki se da za dobre časopise, posebno, če so otroci pri hiši. Dober tisk jim nudi razvedrilo, zabavo, pouk in pa veselje za pošteno življenje. Evo dokazov za moje trditve.

Znana mi je fara, kjer je pridna nabiralka nabirala leto za letom naročnike za katoliške časopise. V dveh vaseh dobi vedno dosti naročnikov za Domoljuba in Bogoljuba. In prav v teh dveh vaseh so ljudje na zelo dobrem glasu, da so pošteni, delavni, varčni in trezni, tako gospodarji in gosrodinje kakor tudi mladina. V dveh drugih vaseh pa dobi prav malo naročnikov. Največ se izgovarjajo, da ni denarja. In vendar je znano po celi fari in še daleč preko nje, da se v teh dveh vaseh mnogo pije in pleše in če pride kak cirkus v faro, najde dosti zaslužka le v teh dveh vaseh. In fantje so znani ne le v fari, temveč po celem okraju kot največji soružeži, pijanci in pretepači. Tako se godi tam, kjer se staršem zdi škoda denarja za dober list in kjer ne navaja svojih otrok že zmladega na branje dobrega čtiva. Namesto pri branju prebije potem mladina svoj prsti čas v gostilni in slabi družini. Računali smo že, da bi jih ne stalo toliko, ako bi naročili za vsako hišo po deset izvodov dobrih časopisov, kolikor izdajo za pijačo in razne kazenske paragrafe. In pri tem še, koliko boljše bi bila mladina!

Pred leti je prišla dotična nabiralka v eni teh vasi v neko hišo ter nagovarjala gospodarja četa, naj naroči Domoljuba in Bogoljuba. Pa jo je gospodar osorno zavrnil, da ni denarja za take stvari. Pa mu je le prigovarjala, češ, naročite, da bodo brali vaši doraščajoči sinovi. Mož se je pa tako razhudil, da ji je pokazal vrata. Danes ima dotični oče take sinove, da so znani daleč okoli kot sirovi pijanci in pretepači. Da bi jim bil preskrbel oče v pravem času dobro berilo, mu najbrž danes ne bi prizadevali toliko žalosti, jeze in sramote.

To je slika štirih vasi v fari, a to je tudi slika cele Slovenije. Kjer je dosti naročnikov na dobre časopise, tam je ljudstvo večinoma dobro in verno in mladina poštena in trezna. Kjer pa ni dobrega čtiva, propada narod, propada mladina gospodarsko in moralno. Res je danes trda za denar pri kmetu in delavcu, toda če je dobra volja, se že dobi par kovačev za dober tisk, ker z dobrim tiskom in branjem bomo ršili našo mladino.

In jaslice! Oh, te lepe, srčkane jaslice! Kako nežni in prisrčni, otroškomehki spomini se mi še danes budiijo v duši, kadar gledam jaslice, ko se mi vrača spomin v one nebeškolepe in prisrčne božične večere, ko smo v domači hiši očetu ali mami pomagali delati jaslice! In oče in mamica sta nam medtem pripovedovala o detetu Jezusu, o Mariji in o sv. Jožefu, treh modrih, o zvezdi vodnici in angelih ter pastirčkah na betlehemske poljanah. Pri tem pa je zrastel hribček in čreda ter pastirčki na njem, spodaj pa štalica in dete Jezus v njej. Oj, kako iz srca so nam donele lepe božične pesmi, in s kako sveto radostjo je bilo napolnjeno naše srce, ko smo hoteli potem še k polnčnici! Resnično, nič ni tako lepega in prisrčnega kot božično veselje pri jaslicah! In danes? So li še otroci deležni tega veselja? Povem vam: Kjer izginjajo jaslice, tam izginja tudi sveto božično veselje in božični mir. Lepo je božično drevo, toda nič svetonočnega, nič božičnega nima na sebi in otroci pri božičnem drevescu mislijo le na sladko pecivo. Ne poznamo jim je pravo božično veselje, saj božično drevo ne pomenja rojstva božjega in naše lepe prisrčne božične pesmi opevale le jaslice in ne božičnega drevesca. V preprostosti se je rodil božji Odrašenik in preprosta nedolžna duša otrokova bo nebež srečna in vesela pri skromnih jaslicah in božjem Detetu, ako ji vi sami niste skvarili tega veselja z drevesci.

Pa bo kdo rekel: Nimam denarja za jaslice. Prijatelj, obeski za na božično drevo stanejo mnogo več kot jaslice. Poznam revno, siromašno vas, ki je razdala v letu 1925 preko 6000 kron za okraske božičnega drevesca. Poznam pa tudi hiše, kjer delajo vsako leto lepe jaslice, pa imajo po deset ali petnaest let stare štalice, ki so še vedno lepe, ker jih vsako leto skrbno hranijo. Isemptije prikupijo za par dinarjev pastirkov. Vidite, koliko cenejše so jaslice in koliko lepše, čistejšega veselja uživa mladina pri njih! In ti spomini na božično veselje se vračajo še v poznih letih v našo srca in nam blažijo dušo. Zato: Le nazaj k našim jaslicam!

Rodbina Olup - Ljubljana
Stari trg št. 2 želi vsem svojim odjemalcem, prijateljem in znancem

prav vesele božične praznike
in srečno novo leto 1927

Obenem priporoča svojo manufakturno in konfekcijsko trgovino, ravnotako pa tudi svojo gostilno pod Trančo, v kateri se vedno lotijo pristna štajerska in dolenska vina. Za praznike in po praznikih čez ulico 1 Din ceneje.

IZOBRAZBI

Fantovski večeri v pismih.

XV. Kako je Zabrdukevi Blaž postal kovač.

Na Malega Šmarna dan, ko je pri nas duhovno opravilo zjutraj ob 6 namesto ob 10, je vstopil v župnijsko pisarno takoj po sv. maši Zabrdukevi Blaž, to je tisti, ki je šele letos spomladi zapustil ponavljalno šolo.

Pozdravil je z lepim starokrščanskim pozdravom, na kar mu je gospod župnik pozdravil, rekoč: »Amen! Blaž. Kaj pa boš ti povedal novega?«

»Gospod župnik! Na sv. Jožefa dan pomladi ste pridigali, da je Bog odločil vsakega človeka za nek gotov poklic. Tudi jaz bi rad dosegel svoj poklic.«

Nemalo se je začudil gospod župnik ob tem odgovoru: začudil zato, ker Blaž ni bil ravno na glasu kot eden najbolj pobožnih fantov in vendar tako pazljivo poslušal pridige, začudil še bolj, ker si je Blaž zaželel določen poklic in se o tej zadevi prišel celo v župnišče posvetovati. Blaž kot rečeno mu ni veljal za najboljšega, še manj seveda za najslabšega fanta. Bil je pač razposajenec, kot so povečini vsi mladi dečaki takole okrog 15. leta starosti. Kot takega ga ni manjkalo nikjer, kjerkoli in kadarkoli je šlo za kako neumnost. Še nedavno, ko so se bili Lužarji in Tepkovci zopet enkrat pošteno spoprijeli s poleni in kamenjem, je bil ravno Blaž kolovodja vseh. — In sedaj prihaja in to celo v župnišče, da izbere svoj poklic.

»Poklic, poklic,« godrnja gospod župnik očitno zadovoljen z Blaževim odgovorom. »Kakšen poklic bi pa pravzaprav ti rad izbral?«

»Veste gospod župnik, pri Vahtarjevem Tonetu v Mengšu bo v kratkem izučen in odpuščen kot kovaški pomočnik Lešarjev Jaka; sedaj bi pa jaz rad prišel na njegovo mesto.«

Ob teh besedah premeri gospod župnik fanta od nog do glave. Zdi se, da bi fant bil za kaj takega: močan je in zdrav, slasit in širokih pleč, roke ima kot drvar, pesti pa močne, da bi železne podkve trgali. Tudi udariti zna, to je že večkrat pokazal. Kaj hočeš še več? Bolje bi bilo, da kot kovač mikasti železo nego morda kot da izgubljen človek pretepa ljudi in živino. In v šoli? Saj ni bil med zadnjimi. Še tik pred odhodom je pripomnil gospod učitelj ob neki priloiki: »Čakajmo. Iz tega fanta še zna kaj postati: ali bo kak velik lump, če krene na slabo pot, ali pa vzoren človek, če se oprime dobrega. Srednje polti ne bo hodil. V njem je nekaj drugega kot sicer v otrocih.«

»Blaž! Kako pa to, da si k meni prišel zaradi kovaškega stanu,« poizveduje zopet prežno gospod župnik. Jaz ne oddajam tujih mest za kovače. To stvar bi se bil moral ti z očetom pomeniti, pravzaprav tvoj oče z Vahtarjevim Tonetom.«

»To je ravno tisto, kar me je k vam prignalo, gospod župnik. Očetu sem namreč že povedal, pa nočejo nič kaj vedeti o tem. Pravijo, da so to prazne sanje, da nimajo denarja za učnino da naj grem raje v fabriko, pa bom v tistih treh letih, v katerih bi moral pri Tonetu zastojati delati, oče pa še plačevati, že precej zaslužil.«

Ob teh besedah se Zabrdukevi Blaž skorejda zasmili gospodu župniku. Res! Da stari Zabrdukevi nima denarja na ostajanje: ampak takole stiskati bi pa vendarle ne smel. Če ima fant resnobno željo postati kovač, nekaj bi pa oče vendar moral žrtvovati, da se fantu ta želja izpolni.

Vendar kot bi ne verjel popolnoma v fantove besede, preizkuša gospod župnik Blaža še dalje rekoč:

»Pa zakaj, Blaž, bi se rad izučil ravno za kovača? Ali bi ne bilo bolje, da greš za mesarja ali peka, ali krojača ali črevljarja?«

»Naka! gospod župnik, za tisto pa nimam prav nobenega veselja. Da bi živino pobijal ali po mestu letal ali za mizo ali stolom čepel, — tisto mi pa še oddaleč ne pride na misel. Pač pa me je vselej veselilo, ko sem gledal, kadarkoli sva z očetom oglje peljala, kako je Vahtarjev Tone v svoji kovačnici meh gonil, da so letale iskre na vse strani, ko je razbijal in tolkel po nakovalu za žive in mrtve. In takrat mi je prišla vselej na misel tista pesem, ki smo je gonili že v drugem razredu:

Poslušam kovača
ko kladivo obrača...

Gospod župnik se je Blažu ljubeznivo nasmehnil ter pristavil: »Že dobro, Blaž. Vidim, da imaš res veselje do kovaštva. Zato poskusim vse, kar je v moji moči, da postaneš dober kovač. Najprej moram govoriti s tvojim očetom. Ne! Še bolje je, če govorim poprej s tvojo materjo. Matere znajo take zadeve najbolj urediti. Reci jim torej, naj se zgledajo pri meni čim prej.«

Blaž je pozdravil in odšel. Tudi gospod župnik stopi parkrat po sobi gori in doli, da spravi Blažovo zadevo v pravi tir. Naenkrat je namreč pozabil na vse Blažove nerodnosti, katerih ni bilo malo. Rad ga ima, raje kot v prejšnjih dneh, ko vidi, da se tako živo zanima za svoj bodoči poklic, zato mu tudi sklene na vsak način pomagati. Sicer vidi gospod župnik naprej, da fantu tudi kot kovaču ne bodo pota nastala s samimi rožicami. Toda, če ne bo shajal izurjen in spreten kovač na svetu, kdo pa naj še shaja? In Vahtarjev Tone bo mož, da zbrhta fanta za pravečatega kovača. Sicer ga ne bo gladil in nosil v naročju; raje bo narobe: večkrat mu bo kako gorko pripeljal za ušesa, a vendar bo skrbel zanj, da postane fant cel kovač. Tudi to je dobro, da ima Tone nekaj zemljišča in par repov v hlevu. Tako bo fantu dana prilika, da pogleda tu in tam nekoliko zunaj na polje in prime vsaj večasih za grablje in motiko in se tako ne odtuji popolnoma poljskemu delu. Prav dobro je

tudi, da je Vahtarjev Tone cel krščanski mož. Še v apostolstvu mož je vpisan in kot tak pristopa redno vsako prvo nedeljo v mesecu k sv. zakramentom. Ne bo torej pozabil na fanta tudi ne v dušnem oziru. Redno ga bo pošiljal v cerkev, h krščanskemu nauku in sv. zakramentom. Tudi bo poskrbel ob nedeljah popoldne, da pride Blaž do poštene knjige, družine in sebi primernega razvedrila.

Še tisto popoldne se je oglasila pri gospodu župniku Blaževa mati. Še enkrat sta se gospod župnik in mati do dobra pogovorila o Blaževem poklicu. Temeljito je obrazložil dobri gospod skrbni materi kolike važnosti je, da izbero mladi ljudje pravi poklic in dostavil, da je njen Blaž, če ga vse ne vara, v resnici rojen za kovača. S tem je bila mati na jasnem glede bodočnosti svojega sina in po materi tudi oče. Sicer je oče še nekaj godrnjal, ko mu je mati sporočila župnikov nasvet, nazadnje se je pa vdal rekoč: »Saj vidim, da moja nikoli ne obvelja. Naredite, kar hočete, ampak to glejte, da mi fant ne napravi sramote.«

In res! Nekaj dni že najdemo Zabrdukevega Blaža pri Vahtarjevem Tonetu kot kovaškega vajenca. In kak vajenec vam je to! Kar veselje ga je gledati, kako mu gre vse izpod rok. In kakšno veselje ima z njim učitelj Zetrovec na obrtno-naljevalni šoli! Vidi, da ima v Blažu fanta, ki je zmožen za največjo lumparijo, vidi pa tudi, kako fant pod njegovim vodstvom vidno raste v zrelega moža. Posebno mu je to očitno v knjižnici, ko opazuje, da fant nič več tako rad ne sega po glupih povestih in sanjavih romanih, ampak, da hoče zgodovinskih, zemljepisnih in zlasti še strokovnih knjig. Vidi se, da ga vleče pogledat po svetu.

Tako torej so delali domači gospod župnik, Blažova mati, strokovni učitelj Petrovec, zlasti pa še Vahtarjev Tone, ki je v mladih letih kot kovaški pomočnik mnogo popotoval po daljnem svetu in marsikaj videl, da je Zabrdukevi Blaž kmalu postal izučen kovač.

Hito so namreč minula tista tri leta učnega časa. Že je prišlo jutro, ko je moral tudi Blaž kot kovaški pomočnik nekoliko pogledat po svetu. Mati je bila žalostna, domači gospod župnik v skrbeh, Vahtarjev Tone ponosen, Blaž sam pa nestrpen, da čim prej odide.

Še ga je mati pokrižala z blagoslovljeno vodo na čelo, še mu je gospod župnik priporočil skrb za dušo in posebej priporočil: Kolpingovo društvo rokodelskih pomočnikov, v katerem bo našel Blaž tudi v velikih mestih varno zavetje pred velikomestnimi nevarnostmi, Vahtarjev Tone pa je pristavil prepričevalne besede iz lastne skušnje: »Tako Blaž, sedaj pa srečno hodi! Poskrbel sem, da si postal spreten kovač, Bog pa naj poskrbi, da postaneš dober človek! Kamorkoli prideš, bodi ponosen na svoj kovaški

Vedno najnovejše

volneno blago za ženske obleke in bluze
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10

stan- Ne nasedaj praznim besedam deklin, pa tudi sam jih ne vleci za nos! Sploh se bab varuj, pa tudi pijače in dolgovi. Doktor nimaš sigurnih tal, si svojega gnezda ne postavljaš! Ko pa se oženiš, si izberi za ženko hčerko kakega kovača, ker le taka bo imela smisel za tvojo obrt!»

Iz Blaž je bil kmalu za domačo vasjo. Pot ga je pejala v tujino.

Pozneje enkrat se mga naletel zopet v Ljubljani in sicer v Rokodelskem domu v Komenškemu ulici. Bil je eden izmed društvenih odbornikov in kot tak čislani pevec in igravec, v prvi vrsti pa izborni kovač. To se mu je videlo tudi na zunaj. Roke take kot medved in pleča široka kot peč. Pa tudi beseda mu je bila modra, da ga je bilo veselje poslušati.

Nato nisem dolgo časa ničesar slišal o njem. Zadnjič pa sem zopet zvedel, da je nekje pod Ljubljano in sicer samostojen kovač. Ima lep dom, dobro ženko in troje ljubeznivih otrok. Gre mu prav dobro in vsa vas ga obresja.

Dal Bog! dragi fant, ki bereš te vrstice, da bi tudi ti izbral na način Zabrdnikovega Blaža svoj bodoči poklic, se ga do dobra izučil in srečno dovršil. To želeč Te pozdravlja do prihodnjega pisma

Tvoj vaški učitelj.

Po katoliškem svetu.

Duhovščina ne klone pred brezverci. Duhovnik je gotovo zadnji, ki zapusti svoje v križih in težavah se nahajajoče ovčice. Tudi v Mehiki je tako. Kjer veren katoličan, tam duhovnik, v radosti in trpljenju, v zaporu in pri usmrtnih. Ko so časopisi raznesli glas, da duhovščina v boju za verske svetinje odejenjuje in, da se celo pogaja z breversko vlado, so mehiški škofje sv. stolici vse tozadevne vesti odločno zanimali. Mehikanski katoličani in njih škofje in duhovniki so brzojavili sv. očetu, da ne odjenjajo in, da se hočejo bojevati, dokler popolnoma ne zmagajo njih svete in pravične zahteve za svobodo katoliške Cerkve.

Tudi mehiški učitelji vztrajajo. Kakor povsod, so tudi v Mehiki svobodomiselcem poleg duhovnikov posebno na poti — katoliški učitelji. V manjšem okraju, ki šteje 400 učiteljev javnih šol, je vlada zahtevala, da podpišejo vsi okrožnico, s katero izjavljajo, da bodo širili med mladino brezverske nauke, sicer bodo iz službe odpušteni. Od 400 vzgojiteljev mladine je

podpisalo reverz le 25, vsi drugi so raje zapustili učiteljski stan, kakor da bi vzgajali mladino v brezverskem duhu. — Taki so pravi ljudski učitelji!

Neustrašena katoličanka. Kako podivjani so mehiški brezverci, nam dokazuje sledeči resnični dogodek. Zadnji dan, ko se je v mehiških cerkvah še opravljala služba božja, prišel je v katedralo srca Jezusovega tudi neki frimazonski državni poslanec s svojim tovarišem. Prinesel je s seboj dolgo vrv, s katero je hotel zadrniti med svetim pravilom kip srca Jezusovega ter ga tako nenadoma vreči raz oltar. V trenutku, ko je vrgel vrv, da izvrši svoj zlobni namen, iztrgala je neka ženska raz svojo nogo čevljev in udarila s peto čevlja brezvestneža z vso silo po obrazu. Ljudstvo se je navalilo nanj in bi ga bilo linčalo, da ga ni rešila policija. Bogoskrunitelj od brezverstnih oblasti seveda ni bil prav nič kaznovan, toda oko njegovo je še dolgo čutilo odločno dejanje zavedne in neustrašene katoličanke.

Verska radovednost mehiškega trgovca. Jožef Farfan, 70 letni katoliški trgovec v Pueblo je razstavil v svojem izložbenem oknu sliko z napisom »Slava Kristusu kralju! Framazonska »generala« Amaya in Sanches sta opazila napis in sta zahtevala, da ga trgovec odstrani. Ko je trgovec to odklonil, češ, da je v svojem lokalu sam gospodar, je potegnil generalni revolver in pretil Farfanu, da ga bo ustrelil. Trgovec je zgrabil za kozarec in ga je v silobranu vrgel generalu v obraz. Ta je sprožil samokres in ranil trgovca. Došli vojaki so odpeljali Farfana v zapor in ga še tisto noč ustrelili. Katoličani so našli drugi dan na oddaljenem polju trgovčev truplo, preluknjano od številnih krogel in popolnoma polomljeno in zmečkano. Strašna, a vendar kako lepa mučeniška smrt trgovca, ki je bil z vernim ljudstvom, dajajočim mu vsakdanji kruh — enega duha in enega srca.

Zoper najnevarnejši strup.

V »Škofijskem listu« škofije Trier na Nemškem je izšla cerkvena odredba glede naročanja nekatoliških in protikatoliških časopisov. Odredba pravi med drugimi: »Boj Cerkvi sovražnih časopisov se vsako leto množi. Pod plaščem strokovnega tiska za poedine stanove prihaja veliko nevar-

nih časopisov v katoliške družine, v katerih povzročajo mnogo zla. Mesta in vasi se preplavljajo z ilustrovanimi časopisi, ki so polni neprimernih slik in podlega berila. V tem slučaju je za katolicana neodločljiva dolžnost, da najodločneje odkloni vse nekrščanske časopise in pusti samo katoliškim dohod v družinsko svetilnico.«

Verni Slovenci! Zaprte vrata, ki vodijo v svetilnice vaših družin, pred vsem kar lahko otruje vaše duše in zlasti duše vaših otrok.

Meh za smeh.

Nesporazum. Zdravnik: »Torej spati ne morete? Ali imate apetit?« — Bolnik: »Ne.« — Zdravnik: »Slabo znamenje.« — Bolnik: »Kako to? Saj sem ravnokar pokosil.«

Nekaj o tobaku. Slavni berlinski profesor dr. Friedrichs je šel nekoč z nekim kolegom obiskat bolnika. Grede je stopil v trafiko ter si kupil zavojček nosiljanca. Parkrat je dobro potegnil tobak v nos, nato pa zavojček vrgel proč. Ne daleč od tam je zopet stopil v prodajalnico tobaka, kupil zavojček, ponosiljal in vrgel proč, kakor preje. V teku četrte ure je to trikrat ponovil. Spremljevalec ga začuden vpraša, zakaj ne nosi s seboj tobačnice. »Jaz? Ne, nikdar,« odvrne profesor prepričevalno, »kajti potem bi se gotovo nosljanju privadil.«

Potreben miru. Ona: »Ali boš kaj mislil name, ko me ne bo doma?« — On: »Bi, prav rad bi, toda zdravnik mi je naročil, da moram imeti popoln mir.«

Previdnost. Kaznenec (pazniku): »Jaz nameravam pričeti s trdalno stavko, ali dobim potem naknadno vso hrano, če se v par dnevih skesam?«

Vrnjeno z obrestmi. »Gospodična, ali vas smem vprašati, koliko ste stari?« »Zapomnite si, vi gospodine, ženska je stara toliko, kolikor izgleda.« »Nemogoče, gospodična, tako stari pa gotovo niste.«

Majhen nesporazum. V kupeju je sedela dama med pipe kadečimi možaki. Kar se obrne do enega izmed puhačev ter pravi: »Vi, slišite, jaz kajenja ne prenešem.« »Lepo od vas, gospodična,« odvrne oni, »jaz tudi ne trpim, da bi ženska kadila.«

Poštenost. Neka londonska tvrdba je v izložbenem oknu izobesila tablico z napisom: »Ne hodite drugam, da bi vas goljufali, pridite k nam.«

Razžaljena. »Kakor videti, za Prešerna pa niste posebno navdušeni.« »Ne, ne, kdo mi je nekoč napovedal sestanek pri Prešernovem spomeniku, pa ga ni bilo.«

Vsestranska uporaba. Gostič sreča svojega tovariša: »Ti, pri nas imamo sedaj tudi radio, izvrstna reč to, moja žena ima še celo ponoči slušala na ušesih.« »Nemogoče, saj vendar takrat ne more nič slišati.« »Vem da ne, tudi ji ni za to, veš ušesa ji tako zelo proč stojijo.«

Iz šole: »Mihec, ali mi veš povedati s čim so se Rimljani kinčali, kadar so vračali v Rim kot zmagovalci?« Mihec: »Z.....« Učitelj: »Malo premišli, kakšno so prišli naši peveci od pevskega koncerta na Lipnici domov?« Mihec: »Pijani.«

Enrilo

Splošno priljubljen

kavni nadomestek

okusen i cenen.

Dobiva se v vseh

dobro asortiranih

kolonialnih trgovinah.

Skrajna varčnost. »Jaz sem poznal moža, ki je bil tako varčen, da je vsakokrat črninik pokril, ko je pisal, da bi črnilo ne izpuhtelo.«

»Jaz sem pa poznal nekega drugega, ki je iz same varčnosti ponoči ustavljal vse ure, da bi se kolesje preveč ne obrabljalo.«

»To ni še vse vkup nič, zakaj jaz pa poznam takega, ki je prenehal hoditi v javno knjižnico samo zato, ker se mu je škoda zdelo, da bi očala obrabljala pri čitanju.«

Mlada žena. On: »Kako pa kaj z mešarjem izhajaš, ljuba ženka moja?«

Ona: »O prav izvrstno. To ti je človek, kadar naročim kilo mesa, mi vedno pošlje dve ali pa še več.«

V knjižnici. »Jaz bi rada kako knjigo,« reče neko dekle v knjižnici. »Kaj lahkega,« vpraša prodajalec? »O, ni potreba, zunaj me čaka fant, ki jo bo pomagal nesti domu.«

Znati je treba. Ljubezniva gospa je srečala berača ter mu dala 50 para. Berač jo je očitaje pogledal: »Gospa, ali ste čitali v časopisu o nekem beraču, ki je umrl in ki je 15.000 Din zapustil neki gospej, katera mu je nekoč podarila deset

dinarjev?« »Zdi se mi, da sem nekaj takega brala, toda...«

Berač: »Vidite, to je bil moj brat. Tak smo v naši rodovini.«

Otroška. Mati (pri večerni molitvi): »Lenka, le nikar tako ne momlaj pri molitvi. Tudi besedice te ne razumem.« »Lenka: »Saj ne govorim vam.«

Pri čevljarju. »Katero številko pa imate gospa?« »Gospa: »Številka moja je 39, toda 40 je tako priprava, da najlažje nosim številko 41.«

Dobro priporočilo. »Kaj pa ti je rekel zdravnik, ko si mu povedal, da sem ga jaz tebi priporočil?« »Je rekel, da moram naprej plačati.«

Otroška usta. »Teta, ali si ti bila v prejšnjih letih pisateljica?« »Ne, kako pa ti kaj takega na misel pride?« »Papa je zadnjič rekel, da je bilo o tebi včasih lepe reči slišati.«

Problem. Mala Minka: »Mama, kaj ne, da sem jaz v Ljubljani rojena? Vi ste pa v Kamniku, ata pa v Jesenicah?« Mati: »Da, čisto pravilno, Minka.« Minka: »Potem pa ne razumem, kako smo se mi trije mogli najti.«

Zakaj? »Mislite gospod doktor, da pomeni nesrečo, ako se človek v petek poroči?« »Seveda, gospodična. Zakaj pa naj bi bil petek izjema.«

Tolažba. Star mornariški oficir je ležal na bolniški postelji in poklicali so mu duhovnika. Ko je ta na mizi poleg bolniške postelje zagledal steklenico ruma, se je nevoljen obrnil k bolniku ter rekel: »Ali je to vaša edina tolažba v tej težki uri?« »O ne,« odvrne stari, »v kleti imam še dve steklenici.«

Pojasnilo. Mama: »No, ali si sedaj nehala jokati?« Minka: »Se ne, zdaj samo počivam.«

Iz šole. Katehet je razlagal božje zapovedi ter dostavil, da čaka one, kateri jih natančno spolnujejo, veliko plačilo. »No Janezek, katere vrste ljudje bodo nošili največje krone v nebesih?«

Janezek: »Tisti, ki imajo najbolj debele glave.«

Poučiti ga je treba. V šoli so se učili o Napoleonu. Učitelj je rekel med drugim, da Napoleon ni vedel, kaj je to strah. Pa se oglasi Mihec tam v zadnji klopi: »Pa naj bi mu kdo povedal.«

DOVEST GORSKE FARE.

4. poglavje.

V hribih je vladalo vroče poletje. Več mesecev ni padlo niti kapljice dežja. Polja in travniki so bili požgani.

Kakor vsako leto, so tudi v tem času taborili v vasi cigani. V gostilni je vladalo zvečer veselje, črnolase dekle in drzno bliskajočimi se očmi so brenkale na tamburice, fantje in dekleta so se vrteli v plesu. Ves teden je vladalo to veselo življenje — nato pa je temnopolta družba nekega jutra nenadoma izginila. Pustila pa je dva mrliča, dva grda mrliča s spačenimi obrazi. Pokopali so jih in nihče ni slutil, kako usodno je bilo za vas bivanje ciganov.

Čez en teden je bilo v vasi že skoraj ducat bolnikov. Premetavali so se v vročici, obraz in vrat jim je bil pokrit z gnojnimi mehurčki, usta, goltanec, jabolko in sapnik, vse je bilo otečeno in polno izpuščevin, tako da so bili bolniki v nevarnosti, da se zadušijo.

V vasi ni bilo zdravnika. Kadar je komu kaj manjkalo, je poklical Greto. Topot pa njene kapljice in njena mazila niso nič pomagala. Tekom tedna so umrli trije moški in pet mladih fantov, dvajset drugih pa se je borilo s smrtjo.

Skoraj v vsaki hiši je ležal bolnik. Vsak dan je zapel mrtvaški zvon in z zvonika je plapolala črna zastava.

Prebivalce je obšla groza. Župnik je poklical zdravnika iz sosednje vasi. Zdravnikov obraz se je zaresnil. »To so koze,« je rekel. »Cigani so jih zasneli.«

Ukrenilo se je vse potrebno, da bi se bolezen ustavila, toda preveč se je že razpasla.

Župnik je razglasil procesijo. S križem in zastavami so šli po cestah, otroci so nosili prižgane sveče in peli spokojne svete pesmi.

Nenadoma so umolknil tudi zvonovi, drug za

drugim: Fanta, ki je zvonil, so napadle koze in zvalil se je po tleh; drugi pa so s krikom zbežali.

Ko se je vračala procesija v cerkev, je nenadoma skočila Greta v stran, se naslonila na nek zid in se začela vsa trestiti. Njen obraz je žarel, njene oči so široko odprte bulile po cesti. »Umaknite se,« je kričala, smrt prihaja po cesti. Z glavo kima in s koso maha. Umaknite se, napravite prostor, naravnost proti meni gre —

Stegnila je roke v zrak in se zgrudila. Tedaj so začeli ljudje kričati in bežati. Župnik je ostal sam pri Greti. Odložil je svoj ornat in nesel starko v župnišče.

Vas je bila kot izumrla. Vrata in okna so bila zaprta, skozi šipe so gledali blede obrazi, in poleg poleg vrat so visele bele svaričnih tablice, na katerih je bilo z rdečo kredo zapisano: »Koze!« Ljudje so se bali okužbe in so se boječe umikali. Skoraj v vsaki hiši je ležal bolnik. Stiska je bila vedno večja, ker je manjkalo strežnikov. Nihče ni nutil drugemu pomoči — ljubezen je kot izumrla.

Samo župnik je neumorno hodil po vasi, od hiše do hiše, kjer je ležal kak bolnik. Cele ure je sedel ob postelji kakega s smrtjo se borečega bolnika, poslušal vzdih in stokanje, gledal grozno umiranje, vlival na suhe ustnice umirajočega hladilno pljacho, mu brisal pot s čela in nežno zatisnil mrtvemu oči. Tedne in tedne so že divjale koze. Može in starčke so zgrabile prav tako kot žene in otroke. Župnik ni imel počitka.

Nekega popoldneva je šel tja k zadnji hišici, kjer je ležala bolna svetlolasa Liza. Solnce je vroče pripekalo. Noge je imel težke kot svinec, v glavi mu je bučalo, kot bi se vgnezdil v njej rojčebel. A kljub temu je šel po poti dolžnosti.

Se predno je prišel do hišice, mu je prišla nasproti mlada, blede žena. Njene oči so se svetile v vročici in v rokah je nosila smrt. Njen otrok je ležal na njenih prsih, tih in bled in mrzel. Obraz in roke bele kot sneg, ljubke, srčkane otroške oči zaprte, bolesten smehljalj okoli bledil ustec...

Ko je mlada žena zagledala župnika, je pokleknila sredi ceste predenj, mu molela mrtvo deklico nasproti in stokala: »Za božjo, Kristusovo voljo, vrnite mojemu otroku življenje!«

Razno.

Sport. Jezuitski pater Lockington je izdal knjigo v kateri priporoča gojitev telesnih vaj ali sporta tudi duhovnikom. Dokazuje, da bi tudi svetniki urednjena in novega veka ne bili dovršili svojih velikih del, če bi ne bili gojili telovadbe. Zlasti dokazuje to na zgledu Ignacija Loyolanskega ustanovitelja jezuitskega reda. Vemo že, da je tudi naš sv. Oče eden največjih prijateljev in pospeševalcev sporta. Škof iz Londona je zadnjič igral v Ameriki tenis proti najboljšim igralcem s prav velikim uspehom.

Angleški štrajk. Francozi so dolžni Angležem 600 milijonov funtov, ki jih bodo plačevali 62 let. In vendar, kaj je vse to proti škodi, ki jo je povzročil angleški štrajk premogarski in ki je narasla v pol leta na 300 milijonov funtov, torej na polovico vsega omenjenega dolga! Morda se ti 300 milijonov angleških funtov malo zdi. Pa ti bom tole povedal: Če bi nas bilo 600 oseb in bi 300 milijonov funtov razdelili med nas po enakih delih, bi dobil vsak od nas skoraj 150 milijonov dinarjev. Sedaj veš kako ogromna vsota je to. Enkrat smo o tem že pisali. Sedaj je izumil

Močni ljudje. Zadnjič smo pisali o nekem atletu, ki je dvignil od tal 811 kg in se je z njimi zbral. Se močnejši je pa Nemec Görner, ki je dvignil od tal in se zbral z njimi 807 kg.

Župnika so pretresle te besede. »Jaz sem samo slaboten človek in ne znam delati čudežev,« je rekel, »vaš otrok je postal lep angelček.«

»Ne maram angelčka,« je zaklicala žena, »svojega otroka hočem, svojega dragega otroka! Z menoj se mora smejati in z menoj govoriti, moja sladka Liza...« Blazna bolečina je sijala iz njenih oči, ki so v vročem strahu zlele župnika. Župnik je brez pomoči stal pred to revico, ki je zahtevala od njega čudež. In ko se čudež ni zgodil, je rekla smrtno-žalostno: »Bom pa skopala grob in legla vanj s svojim ljubljanim otrokom; tako bova oba mirno spala...« Počasi se je dvignila in opotekajoč se, odšla s svojim dragim bremenom. Solnčni žarki so jo zavili kot v zlat plašč in pričarali rože na lica mrtve deklice.

Župnik je stegnil roke za njo, da bi jo zadržal, a noga in dih sta mu hipoma zastala. Temen pajčolan je legel na njegove oči in brez besed se je zgrudil sredi solnčne svetlobe na tla.

Tako ga je našlo nekaj žensk, ki so šle v dolino po vodo za svoje bolnike. Nesle so ga v župnišče, kjer se je dolgo boril s smrtjo. Toda sv. Mihael je pregnal grozno smrt in župnik je okreval.

Z nastopom hladnejšega letnega časa so koze pojenjale. A grozno so opustošile vas: pet in štiri-deset svežih grobov se je vrstilo in prav toliko križev se je dvigalo med rožami in lilijami.

Oni pa, ki so ozdraveli, so vse življenje nosili na obrazu sledove bolezni. Tudi župniku pri Sv. Mihaelu je bila zapisana bolezen kot z žarečim pisalom na obrazu. Po bolezni je bil zelo slab, tako da je bil še vso zimo priklenjen na sobo. Mlad duhovnik je prišel na pomoč k Sv. Mihaelu. Ta je poročal škofijstvu o razmerah v vasi in o junaškem obnašanju preprostega hrbovskega župnika.

Ko je škof prebral to poročilo, so mu stale solze v obeh in rekel je svoji okolici: »Ta mladi duhovnik je več kot junak — on je mučenik. Napraviti mu hočem veselje...« In pri tem se je tako pomembno nasmejal, kot da čaka župnika pri Sv. Mihaelu prav posebno presenečenje.

Preko skrbi in župnikove bolezni je zopet prišla pomlad v gore, čudovita pomlad v tistem sijaju in jasnem solnčnem svitu. Župnik si je želel iz mrke bolniške sobe, ki se mu je zdela kot ječa, ven v lepi božji svet. Šel je v gore, vedno višje in višje, in čim dalje je šel, tem lažjega in prostejšega se je čutil. Zdela se mu je, kot da so padle od njega vse skrbi in vsa bolezen, kot da je zopet mlad dijak, ki hodi po svetu s palico in z nahrbtnikom in z malim denarjem v žepu.

Krasen je bil ta izprehod v tem pomladnem razkošju. Na solnčnih obronkih je poganjala trava in cvetje, in sto potočkov je skakljalo vriskaje v dolino; v kotanjah in globinah, kamor solnčni žarki niso mogli še prodreti, je ležal sneg v srebrnih skladih med črnimi pečinami: pomlad in zima čisto skupaj, v tesnem objemu prehajajoč druga v drugo. Na mnogih vrhovih je ležal še sneg, in grebeni gora so sijali kot alabaster, ki ga polagoma taja solnce. Na strmih vrhovih se je zlatilo solnce v širokih valovih in žarelo jasno kot jutranja zora v zobeh in biserih

kraljevske krone. Gozd je zibal svoje zelene zastave in v blestečih vejah je odmevalo sladko čivkanje ptičkov, in globoko, zategnjeno gruljenje divjih golobov.

Ure in ure je stal župnik visoko gori na nekem vrhu in gledal doli v svet, ki je ležal pod njegovimi nogami. Globoko doli je ležala njegova vasica, vsaka hišica je imela venec cvetja okoli glave, okna so se svetila kot zlate oči, bleščeča drevesa so se nagibala preko njih tako ljubko in zaupno, kot se sklanja mlada mati nad svojim otrokom.

To, kar je ležalo spodaj, to je bil njegov dom. In četudi mu je povzročal mnogo skrbi, vendar ga je ljubil. Z novim pogumom in svežo močjo hoče iti na delo in osrečiti one, ki so mu zaupani.

Zvon je zadonel in ga dosegel kot radosten pozdrav od doma. Nato je stopal zopet navzgor, je šel h Greti, ki je ni še nikoli obiskal. Sedela je na hrastovem štoru in božala vrana, ki je ob župnikovem prihodu z glasnim krakanjem zletel na vrh gorskega borovca.

»Dober dan,« je zaklical Greti, ki se je lepo priklonila, ko je zagledala izrednega gosta. »Hotel sem obiskati enkrat tudi vas — in se nekoliko odpočiti v vaši hišici.«

»Dobrodošli, gospod župnik,« je veselo vzkliknila starka. »Moja hišica je majhna, toda poleti ima več solnca kot kraljevski dvorec. In lepo je tu gori, ves svet leži človeku pred nogami. Včasih je pa tudi strahotno, kakor na primer včeraj ponoči. Zopet so namreč pele vodne vile — to nekaj pomeni.«

»Seveda nekaj pomeni: da je pomlad tu. Kar pa pravite o vodnih in gorskih duhovih, je vse nesmiselnost in praznovernost.«

Greta je molčala, zmajala pa je komaj vidno z glavo, češ, da ona to boljše ve, in je peljala župnika k svoji hišici. Hišica je bila majhna, imela je par pobeljenih sob in majhna okenca, na katerih je stal rožmarin in rože.

Župnik je pogledal skozi okno — vse je bilo snažno in prijazno, čisto in lepo. Ker so se mu zdela vrata prenizka, ni vstopil, temveč sedel pred hišo na leseno klop in govoril z Greto o prestani bolezni, katero je ona hitreje prebolela kot on.

Sredi pogovora je obstal. »Kaj pa je to, Greta? Zvon? ...«

Med grčavimi vejami mogočnega hrasta, ki se je bočil nad hišico, je visel zvon, čigar tenek konopec je bil ovit okoli debla. »S tem gotovo zvonite lisicam in zajcem večerni pozdrav? Kako pa zvonijo?«

Stopil je tja in zgrabil za konopec, ki ga je solnce obelilo. »Za božjo voljo, ne!« je zaklicala Greta in zadržala župnika. »Bog nas varuj pred tem, da bi moral zvon zadoneti.«

»O, kako preplašeno ste to rekli! Ali mogoče vaše vodne vile tega ne trpe?«

»Ne norčujte se, gospod župnik! Zvon služi resnemu namenu. Če pridrve divji hudourniki z gora in groze vasi, tedaj moram zvoniti, da se ljudje pri Sv. Mihaelu pripravijo in ubranijo škodi. To je vodni zvon, zvon v sili. Bog daj, da bi letos ne bilo treba zvoniti z njim.«

Italija, Jugoslavija in Albanija. Te dni nas vznemirja albansko vprašanje. Zpomnimo si, da meri Albanija 28.000 kvadratnih kilometrov in da ima okoli 800.000 prebivalcev, Italija meri 311.000 km² in ima 40 milijonov prebivalcev, Jugoslavija pa meri 249.000 km² in ima 13 milijonov prebivalcev. Po površini nas torej Italija ne prekaša posebno, pač pa po številu prebivalstva. Je približno trikrat tako gosto obljubena kot Jugoslavija.

O lepem vedenju. Nikdar ne smeš gledati pod pero, če kdo piše Nikdar si ne smeš griziti nohtov, posebno pa še v družbi ne! Nikdar ne smeš v gostilni vtikati mesa se v solniku, temveč si moraš vzeti sol na krožnik! Ali misliš, da bo vsak za teboj tvoje sline pešal? Nikdar ne smeš v družbi otrok poljubovati! Nikdar si ne smeš v družbi dregati s prstom v nos! Najgrše je pa, če se kdo v robece vsekne, robece potem razgrne in vsi grdobijo z zanimanjem opazuje.

Železnica čez morje. V Ameriki so si zgradili milijonarji in milijarderji železnico, ki pelje 200 kilometrov čez morje. V morju so skale, ki so ji vzeli za oporišča, morje med skalami so zasuli s so napravili nasipe. Enkrat je razdalja med dvema takšnima otočkoma tako velika, da ne vidiš čisto nič drugega kot morje, če pogledaš pri oknu ven. Pravijo, da noben prizor bolj divji in bolj veličasten in lep, kot če se zaganja vihar v nasip, ti se pa pelješ skot udobno v žametno naslonjen.

Megla. V Parizu je bila pretekle dni taka megla, da so gorele opoldne vsi luči po ulicah in si vsi eno videl samo par metrov naprej.

Blaznost. »Zakaj misliš, da sta ta dva blazna?« »Pomisli vendar! Eden je bankovec na cesti metal, drugi jih je pa pobiral in mu jih je nazaj dajal.«

Turki bodo vpeljali latinsko in poleg štetja po Mohamedovem begu tudi štetje po Kristusovem rojstvu. Dalje bodo vpeljali meter, liter in kilogram.

Igralci razredne loterije.

Poslednji čas je, da se oskrbite s srečkami za prihodnje žrebanje, ker bodo v najkrajšem času razprodane.

Najsrečnejša kolektura **L. Ž. Konjovlča iz Beograda** daje pa še vseeno priliko velenjenim čitalcem „Domoljuba“ ki so zakasnili z nakupom, da po priloženi naročilni karti naroče s eško in ne puste sreče, ki jih išče.

Pohitite, skrajni čas je, da se ne boste potem kesali.

Vzgojne iskricke.

Božji blagoslov je treba izprositi; zato spada k dobri vzgoji tudi molitev staršev.

Vsadi globoko v srce svojega otroka resnico, da je vera brez pobožnih del mrtva.

Da bo domača vzgoja dobra, mora biti mati živ zgled pobožnega življenja in vzstega izpolnjevanja dolžnosti.

POZOR!

KONFEKCIJSKA INDUSTRIJA JOSIP IVANČIČ LJUBLJANA SELENBURGOVA ULICA ŠT. 1 (DORIŠČE LEVO)

prodaja v reklamne svrhe, doler traja zaloga sledeče:

500 moških oblek iz češkega sukna . . . po Din	480-
300 " " " " " " " " " " " "	550-
200 " " " " " " " " " " " "	680-
100 fantovskih oblek iz " " " " " " " " " " " "	350-
200 deških oblek od 3-12 let	160-
250 raglanov (dolge suknje)	65-
150 " " " " " " " " " " " "	780-
200 suknj kratkih	420-
100 " " " " " " " " " " " "	500-

V zalogi je tudi raznovrstno češko in angleško sukno in se isto prodaja po TOVARNISKIH CENAH. Posetite trgovino, ogledite si blago in prepričali se boste, da ste prihranili mnogo denarja pri izredno NIZKI CENI.

Ne zamudite izredno ugodne prilike!

POZOR KROJAČI IN ŠIVILJE!

KROJNO UČILIŠČE, Stari trg 19, Ljubljana

začne s svojim tečajem najnovejših modelov 3. januarja 1927.

Krojaški mojstri kakor pomočniki se bodo poučevali o najnovejšem preizkušenem kroju, (našrt je predložen min. trg. in industrije) odlikovanem in priznanem na svetovni razstavi v Rimu. Obenem bo pouk o jugoslovanskih uniformah (zebo važen za vojne obveznike) in pouk za duhovniške obleke. Za šivilje in nešivilje krojenje, posebno modeliranje oblek, to je praktično veščanje rezanja po vseh merah in podobah. Pouk za abnormalne in poprava napak pri preizkušnjah (probah), fazoniranje reverjev za leto 1927. Predavanje o krojih, ki so bili razstavljeni od svetovnih trdk v Rimu. Dame, ki se želijo poučiti za samouporabo in nimajo časa čez dan, dobijo pouk v popoldanskih in večernih urah. Za siromasnejše tečaj cenejši. Znanjem učencem se preskrbi hrana in stanovanje. Učenci, ki se vozijo domov, imajo zvezo z vlakom. Vsak učenec, ki je obiskoval tečaj, dobi po želji službo potom vodstva, krojači kot krojitelji po celi Jugoslaviji, enako šivilje mesta v salonih in kot hišne šivilje, obenem ima priliko ceneje dobiti šivalni stroj in vsako leto brezplačno ponoviti osem dni tečaj o spremembi mode. Oni, ki se tečaja ne morejo udeležiti, krajni pouk s pošto. Izdelovanje krojev po meri. Kroj je lahko razumljiv, da se ga lahko vsak učenec, tudi slab računar, tekom tečaja privadi.

Vpisovanje in informacije pri vodstvu.

POZOR!

V vsako hišo Domoljuba!

Kdor hoče

biti postrežen z dobrim blagom naj pride ali piše

po sukno ali kamgarn za moške in ženske obleke, parhet, flanele, kambrik, rute, odeje itd. v znano in zanesljivo trgovino

R. Miklauc „Pri Škofu“

Ljubljana, Lingarjeva ulica

(v lastnih prostorih)

Obstoj trdke blizu 60 let

Edino najboljši šivalni stroji in kolesa

za rodbino, obri in industrijo so le

Jos. Detelina

Gritzner, Adler

Najnižje cene! Tudi na obroke!

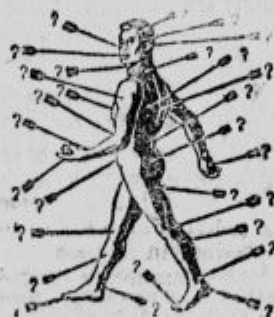
Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.

Pouk v voženju brezplačno.

Večletna garancija.

Ako imate bolečine

kupite v lekarni ali kakoli odgovarjajoči prodajalni Fellerjev pravi blagodišeči „Elsafluid“. Nadržite vsak večer in vsako jutro boleča mesta in strmeli in veselili se boste, kako hitro in prijetno Vam Elsafluid ublažuje bolečine. Če ste zdravi, uporabljajte Elsafluid za grgranje, za umivanje in boste hvaležni ter o-tali zvesti Elsafluidu. Dnevno negovanje telesa z Elsafluidom Vam kot plačilo prinaša vedro glavo, močne mišice in zdravo spanje. — Ze naši očetje in dedje so ga uporabljali odzunaj in znotraj kot zanesljivo domače sredstvo in kosmetikum.

Zahtevajte za poizkus povsod izredno Fellerjev pravi blagodišeči Elsafluid v poizkusnih steklenicah po 6 Din, v dvojnati steklenici po 12 Din, ali spec. alnih steklenicah po 26 Din. — Po pošti pride tem cenejši, čim več se naroči naenkrat, z zavojnico in poštino stane

9 poizkus, ali 6 dvoj, ali 2 specijalni stekl.	61-	Din
27 " " " " " " " " " " " "	131-	"
54 " " " " " " " " " " " "	250-	"

Naročila nasloviti razložno takole:

EUGEN V. FELLER, lekarna v Stabici Dunji, Elsa-trg br. 16, Hrvatska.

Vážno!

Pouk v krojnem risanju in prirojanju damskih oblek daje celno

oblast. strokov. izprašana učiteljica
Roza Medved, Ljubljana
Mesni trg št. 24 (nasproti rotovžu)

Kroj je najnovejši, za vsakega lahko razumljiv in popolnoma zanesljiv. Izdelava modelnih krojev po najnovejših vsakovrstnih modnih listih. Ker ima lastnica krojnega učilišča tudi modni salon, je učenkam dana prilika po lastno izdelanem kroju izvršiti plašče, kostume, obleke i. dr., obenem pa vaditi odnoso se spolnjevati v šivanju.

Uspeh zjamčen.

Znanjem učenkam se preskrbi hrana in stanovanje po ugodni ceni.

3

BESEDE

NAJVAŽNEJŠE

ZA VSAKEGA KOVAČA:

KOKS

ČEBIN

LJUBLJANA

Brinjevo olje kupujemo.

Drogerija A. KANC, Židovska ulica 1.

Orient družba z o. z.
Ljubljana

prodajalna: Dunajska cesta 14

hiša g. Mathiana

poleg trgovine Schneider & Verovšek

Zolaga raznovrstnih oljnatih suhih in umetniških barv, firneža, lakov, steklarskega in mizarskega kleja, pleskarskih, zidarskih ter čopičev za umetnike. Terpentina, karholineja, denat. špirita, prašnega in strojnega olja plovca itd.

Tovarna: Slomškova ulica 19

Priporoča se

I. Štraus, Skofja Loka

trgovina z železnino in špecerijo

Agitirajta za Damoljuba!

Kdor ima revmatizem, večkratni glavobol, zobobol, omotico, prehlad v nosu, grlu ali prsih, naj poizkusi in z vspehom bo zadovoljen

„ALGO“ proti revmatizmu.

„Alga“ je zdravilo, brez katerega ne bi smela biti nobena družina. „Alga“ je lek, ki Vam more večkrat koristiti. Vsaki steklenici je priloženo točno navodilo.

4 steklenice s poštino in zavojem	77 Din
8 steklenic " " " " " "	131 " "
14 " " " " " "	205 " "
25 " " " " " "	320 " "

Adresa za naročila

Laboratorij „ALGA“, Sušak 4.

Da je „Alga“ izborna zdravilo, se boste prepričali, ako prečitete nižje navedeno **zahvalo**:

Laboratorij Alga, Sušak.

Čul sem od mnogih meščanov o Vašem zdravilu proti revmatizmu, glavobolu, zobobolu, pogosti onesvesti pod imenom „Alga“. Poizkusil sem ga tudi jaz z zelo dobrim uspehom. Pošljite torej same in za moje sosede takoj še 25 steklenic „Alge“.

Samobor — Slanidol, 14. marca 1926.

Spoštovanjem JANKO ROŠIČ.

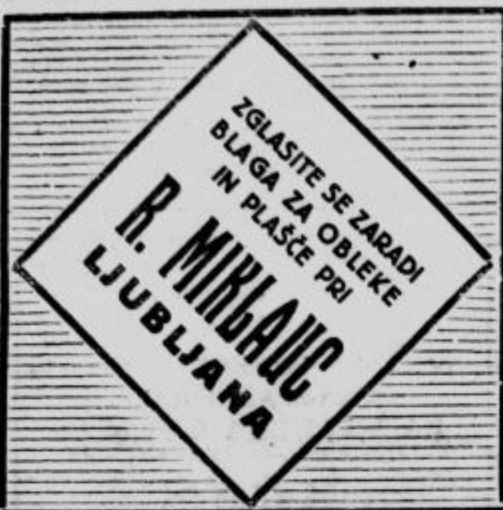
Prosim Vas, da mi odpeljete še 11 steklenic „Alge“. Zelo sem zadovoljen, mnogi me prašajo in prosijo za kako steklenico. Naročil sem že deskrat za se in za svoje prijatelje. — Pošljite čimprej.

Firavitica, 19. marca 1926.

Spoštovanjem Matija Odlični.

Ameriške zadeve urejuje najbolje in ceno:

Dr. IVAN ČERNE, gospodarska pisarna, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6

Pozor mizarji! Nanovo odprta trgovina v Zagrebu potrebuje vsakovrstnega pohištva in 2 polnoletna UČENCA, katera sta se že učila, dalje dobrega pomočnika (delovodja). - Prednosti za orodjem ali malo kavcijo. Kompanjon ni izključen, plačilo po dogovoru. — J. BABIČ, mizar, Draškovičeva 12 — Zagreb.

Brinje lepo, vsakovrstno, nudi najceneje trdka L. KNEZ, Ljubljana, Gosposvetska cesta 3.

Poročne prstane

v veliki izbiri priporoča JOSIP JANKO, urar v Kamniku — na šutni, poleg farne cerkve. 8665

Vajenec za kolarsko obrt, se takoj sprejme. - Naslov v upravi lista pod št. 8676.

Istrsko brinje, fige in slive

dobite pri
FRAN POGACNIK — LJUBLJANA
Dunajska cesta št. 36.

Učenca s primerno šol. izobrazbo, poštenih staršev, sprejme veletrgovina z železnino Peter MAJDIC, »Merkur«, Kranj. Istotam smejemo močnega, pridnega in pošten. HLAPCA.

V tkanje sprejema laneno prejo

in tke lepo platno za brisače, rjuhe in namizne prte najceneje tkalnica »KROSNA« v Ljubljani, Zrinjskega cesta št. 6. — Zahtevajte vzorec!

Pošljite naročnino!

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine je brezdvomno

»MASTIN«

ki pospešuje rast, odebilitet in omastitev domače, posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti Mastina so brezštevila zahvalna pisma! Cena: 5 škat 46 Din, 10 škat 80 Din LEKARNA TRNKOCZY (zrav. rotočva), Ljubljana, Mestni trg 4

Za svetlo, **brinovo olje** (brez gošče in vopristno de) plačam 160 D za kilogram. Pri veliki množini dražje. — M. KLAMMER, Dolenja vas pri Rakeku, p. Cerknica.

VAJENCA ZA SODARSKO OBRT

sprejme pri prosti hrani, stanovanju in plačilu FRAN REPIČ, sodar, Ljubljana, Tinovo. Že malo vajeni tej stroki imajo prednost. Ponudbe na naslov.

Nova trgovina manufakture, novo blago in nove nizke cene

Josip Šlibar

Ljubljana, Stari trg 21 poleg Zalaznika

za ženske kostume, lep karo m blin 42—, enobarven ševjol 50—, karirasto sukno 53—, karirast ševjol 60—, močan pisan parhant 16—, flanel 12—, oksford 12—, belo platno 10—, klot, cvilih, gradi in vsakovrstno manufakture kupite najceneje v veletrgovini **R. STERMECKI, CELJE št. 19.**

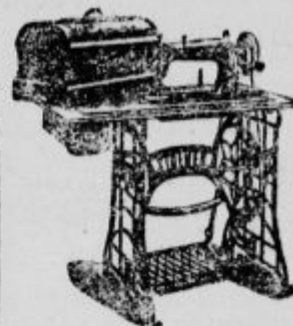
Kadar greste v Celje, pripravite se. Centk z več tisoč slikami zastoni. Železniška vožnja se nakupi primerno povrne. — Trgovci engro cene.

Fabiani & Jurjovec

LJUBLJANA, STRITARJEVA ULICA 5

Velika zaloga moškega in ženskega blaga

za spomladanske in letne obleke. Lepa izbira svetlih rut in šerp. Krojači in šivilje, pišite po vzorec.

Najpopolnejši
STOEWER
šivalni stroji

za šivanje, broječe in čevljarske ter za vsak dom.

Pređen si nabavite stroj, ogledajte si to izrednost pri trdki

L. Baraga,

Ljubljana

Sebenburg, ul. 60.

Brezplačen poek 15 letne jamstvo.

ČREVA

vsakovrstna po najugodnejši ceni kakor vsako leto vendno v zalogi. Kupim tudi surovi in stopljeni loj

in ga plačam po najvišji dnevni ceni.

Jos. Bergman, Ljubljana, Poljanska cesta 85.

Vajence strgarske in stavbnoključavničarske, sprejema takoj železotovarna v Ljubljani. - Naslov se izve pri oglašnem oddelku »Domoljub« v Ljubljani pod št. 8602.

Dramatična društva in vsi del. igralci, nabavite si **ILUSTRIRANO »LEPO MASKO«** II. izd.

Učna metoda maskiranja na podlagi slik in skic v raznih barvah. Cena izvodu 40 Din. — Založba E. NAVINŠEK, Ljubljana. 7921

Uspešno zdravljenje golše.

Med najvzdržnejši odkritji je zdravljenje golše in debelih vratov z jodovo zdravilno soljo. Sloviti dunajski učenjak, vseučilišni profesor Dr. vit. Wagner pl. Jawregg in mnogi drugi zdravniki siličujejo se na tozadevne izkušnje in poročajo o neštevilnih ozdravljenjih; v švicu so na primer z golšami obolele ljudi celih krajev opostili te nadioge. Gite tu za povsem neškodljivo zelo učinkovito zdravljenje s pišjem, ki prav posebno izbornu vpliva tudi na splošni počutek. Nale zdravilne soli so že tisoče osvobodile golše in dehelega vrata. Zahtevajte naša poročila o zdravljenju in vporabi, kateri bo zelo rad pridrli v vaš zdravnik. Osnovni smo razpošiljalnice v vseh državah in Vam pošljemo

popolnoma zastoni naš popis, ki Vas bo zanimal. Dopisnica radočla in takoj Vam ga dopošljemo.

August Märzke, Berlin-Wilmersdorf
Bruchsalerstr. 5. abt. 925.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Tel. št. 57, 979 in 470.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzlojav.: Gospobanka.

Račun poštnege čekovnega urada za Slovenijo št. 11.945

v lastni palači (vis á vis hotela »Union«).

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000—, vloge nad Din 250,000.000—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem ieklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje tuje valute in devize. Sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter oskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Amerikanski oddelak: Direktno zveze z ameriškim bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

Prodaja srečk Državne razredne loterije.